

M. H. McCLOSKEY, "Daily News" leidėjas Philadelphiaje, išrinktas demokratų partijos išrinktininku.

Maskvoje koegzistencija mirė

Chochlovas pasakoja apie na'keitimus Sovietų Sąjungoje

Nikolai E. Chochlov 13 metų išstarnavo Sovietų Sąjungos saugums. Pasiekė kapitono laipsnio. Jam buvo pavedamos įvairios misijos Vakarų kraštuose. Paskutinė misija buvo — nužudyti Frankfurte, vakarų Vokietijoje, rusų emigrantų vadą. Nusivylimas sovietine sistema, žmonos karštas prašymas, kad nesimytų žudymo, jį paskatino prisistatyti Amerikos pareigūnams Vokietijoje. Dabar jis Amerikoje. Jo žmonos ir vaiko likimas Rusijoje nežinomas.

„U. S. News and World Re-

port“ paskelbė su juo pasikalbėjimą apie Sovietų Sąjungos vadų tarpusavio kovas dėl valdžios ir dėl sistemos. Chochlovo pareiškimai padeda suprasti, kas dedasi anapus atskirų sprogimų, kurie grūdimi iš Rusijos ir Vakaruose — Zdanovo, Ebrijos, Abakumovo nužudymai...

Pagal Chochlovo pasakojimus Rusijoje vaizdas toks.

★

Vakaruose daug kalbama apie nesutarimus tarp kariuomenės ir partijos. Tikma, kad daug įtakos krašto politikai gali turėti maršalas Georgij K. Žukovas. Tai didelė klaida. Armijos karininkas, nors jis būtų ir aukštoje pareigoje, yra taip sekamas, kad jis negali būti jokia politinė jėga. Tačiau nesutarimas yra pačioje partijoje. Joje yra dvi grupės.

Viena aukščiau visko stato partijos interesus.

Partija turi būti aukščiau valstybės ir siekti, kad komunizmas laimėtų visą pasaulį. Kita grupė, anot Chochlovo, kalba: „Gerai, mes turime partijos doktriną. Bet mes turime ir sovietinę valstybę, savo tėvynę. Mes

turime tarmauti pirmiausia savo valstybei

ir jos neaukoti vardan pasaulinio komunizmo įsiviešpatavimo.“

Pokariniais laikais tai pagrindinis skirtumas tarp partijos veikėjų. Pirmajai grupei, kovotojams už komunizmo įsigalėjimą pasaulyje ir partijos interesus, vadovavo Andrej Zdanovas, miręs 1948. Dabar joje matom Nikitą S. Chruščiovą, partijos centro komiteto gen. sekretorių, maršalą Nikolai Bulganiną, karo ministrį, Semion D. Ignatjevą, 1953 pašalintą iš partijos sekretoriato. Šią grupę stipriai rėmė, kol buvo gyvas, Stalinas. Kai Stalinas mirė, šios grupės, kurią galėtum pavadinti „pirma par-

tija, paskui valstybė“ priekyje neabejotinai stovi Chruščiovas, kurį Stalinas parsigabeno į Maskvą 1949.

Kita grupė, kuriai svarbiau „pirma valstybė, paskiau partija, buvo Berija. Malenkovas, galbūt dar užsienių reikalų ministris Molotovas ir kt. Berija partijoje neturėjo didelės reikšmės. Jis daugiau rūpinosi paimiti valdžią sau ir atsistoti Stalino vietoje.

Dabar šios antrosios grupės stipriausias reikšėjas yra Malenkovas. Po Stalino mirties jis kalbėjo: „Dabar atsidėkime į šalį sunkiąją pramonę; kasdieniam gyvenimui ji ne naudinga. Rūpinkimės dabar tuo, ko žmonėms reikia.“ Ir buvo pastūmėta pirmyn lengvoji pramonė, kad pagamintų reikmenų, būtinų kasdieniam gyvenimui. Žmonės nuo karo, sunkaus gyvenimo ir nepriekingų buvo pavargę. Jiem buvo žadėta po karo daug atmainų. Reikėjo kas nors daryti, kad žmonės nebūtų sudemoralizuoti. Dėl to buvo žadamas naujas gyvenimo standartas, daugiau lengvosios pramonės gaminių.

Laimėjo šiam tarpui „pirma valstybės“ politika, ne partijos dogmos. Buvo kalbama ir apie santykių su Vakarais išlyginimą, apie koegzistenciją.

Per metus nesuspėta daug ko padaryti gyvenimui pagerinti, santykiams su Vakarais išlyginti, ligi atėjo 1954 gruodis, kuris pūstelėjo naująs vėjas.

★

Vakaruose nebuvo pastebėta, kad su 1954 metų pabaiga Sovietuose pasuko politika vėl į Stalino garbinimą ir partijos atstatymą aukščiau visko.

Po Stalino mirties žmonėms buvo sudarytas įspūdis, kad už jų žemą gyvenimo standartą buvo kaltas Stalinas. Kai buvo suimtas Berija, partijos centro komitetas turėjo specialų posėdį ir jame paskaitytas kaltinimas Berijai. Tačiau tame kaltinime labiau už Beriją buvo kaltinamas Stalinas.

Zenklas posūkio atgal prie Stalino buvo 1954 gruodžio 19 Pravdoje straipsnis apie Staliną. Jame vėl pasisakyta už sunkiosios pramonės gamybą, kuri turi tarnauti karui, už sovietinę dogmą padėti komunizmui įsigalėti pasaulyje. Gruodžio 21 kitame straipsnyje Vladimir S. Kručov, partijos centro komiteto propagandos skyriaus viršininkas, jau nurodinėjo

kontinuitetą tarp Stalino ir Chruščiovo politikos.

Ir dabar vėl pasukta sunkiosios pramonės gamyba, kuri turi užtikrinti Sovietų Sąjungos saugumą ir pasaulinės revoliucijos pasiekimą.

Nuo gruodžio mėnesio koegzistencijos teorija Sovietuose praktiškai jau yra mirus. Atėjo Vakarams pavojingasis tarpas — komunistinio šovinizmo ir ekspansijos tarpas.

Jo vadas yra Chruščiovas. Jis neturi Stalino velniško genialumo. Stalinas labai gerai mokėjo išgyti draugų ir paskui juos nužudyti, nesukeldamas triukšmo. Bet Chruščiovas yra fanatikas, gudrus ir pasiryžęs kovoti dėl valdžios. (b.d.)

— Windsoro kunigaikštis Edvardas, buvęs anglų karalius, metė golfo lošimą ir ėmėsi daržininkystės amato.

— Švedijoje naujai atremontuota karaliskųjų rūmų dalis, kurioje bus apgyvendintas Abisinijos imperatorius oficialaus vizito metu. Bus paguldintas senoviško stiliaus aukišnė lovoje.

PREZ. D. EISENHOWERIS su žmona gavo daug dovanų, kai šventė savo 2 metų sukaktį Baltuose Rūmuose.

Kaip Trojos arklins gabena į Ameriką

Lentynose tarp angliškų knygų naujienų dėmesys užkliuvo už antraštės „The Red Carpet“ (Norton). Ji parašyta Marshall MacDuffie, New Yorko teisininko, kuris savo metu buvo neužmirštinis UNRRA misijos vadovas Ukrainoje. Autorius nepersinausiant lankėsi Rusijoje ir 63 dienas užtrukusioje kelionėje jis važinėjo nuo Leningrado iki pačios Kinijos sienos. Pažymėtina, kad ir tas pasivažinėjimas buvo pritaras Maskvos partijos gen. secr. Nikitos Sergejevičiaus Chruščiovo. Spaudos atsiliepimuose apie naują knygą jos autorius buvo laikomas gana gilų rusų reikalų žinovu, puikiai besiorientuojančia asmenybe, neblogo dalykų stebėtoju ir mokančiu atrinkti bei surinkti ar ištraukti faktus ir tikras žinias iš pateiktos propagandos. Ir pačioje knygoje pasisakoma, kad autorius neturi jokių simpatijų sovietinei valdymosi formai ir jis žinąs, kad rusų gyventojų gyvenimo lygis yra žymiai mažesnis už amerikinį, bet jis randąs reikalo pabrėžti, kad vakarų žmonės kartą visiems laikams turėtų išmesti iš galvos mintį, jog sovietinis darbininkas tėra vertas tik visiško pasigailėjimo: kad jis amžinai badauja ir miršta iš nuovargio bei išsisėmimo. Nors rusas darbininkas neturtingas, jis esąs ir pakankamai stiprus, smarkus ir neretas jų jaučiasis ganėtinai laimingas.

Rusai, kaip žmonės, neturi tos militaristinės dvasios, nusiteikimo, kas taip nesunkiai galima pastebėti vokiečių tauotoje. Be to, čia pat autorius pastebi, kad jis esąs išvažinėjęs beveik visą pasaulį, buvęs visose JAV dalyse, pažinęs daug įvairių sluoksnių amerikiečių ir todėl jis norįs teigti, kad vidutinokas rusas savoje asmenybėje ir charakteryje yra kur kas artimesnis amerikiečiui, nei bet kurios kitos tautos individas. Knygoje ir vėl kartojama daugelio nuomonė, kad amerikiečiai turi daryti ir matyti skirtumą tarp komunizmo ir pačios rusų tautos.

K'ur rašytojas vėl sugrįžina rusų su amerikiečių ir sako, kad taikos, tikrosios taikos ir ramaus gyvenimo, vienodai trokšta ir ilgis abej. Tiesa, autorių labai paveikęs žymus skaičius karinėse uniformose vyrų, kur'uos matęs V. sur, kur tik tekę jam buvoti. Visur pastebėjęs ir smarkoką antiamerikinę kampaniją Kremliaus direktyvom. Bet toks jau esąs bolševik'nių vadų nusistatymas ir linija, — nuolat saviesiems skelbiant, kod jie tenorį taikos, o amerikiečiai karo, bus lengviau valdyti masės teisinantis, kad būtina ruoštis atsisipirti amerikietinėm užmaciom. Autorius m'ni apčė ai savo pasikalbėjimų su kolchozininkais ir miestų darbininkais. Tuose pasikalbėjimuose rusai labiausiai domėjosi ame-

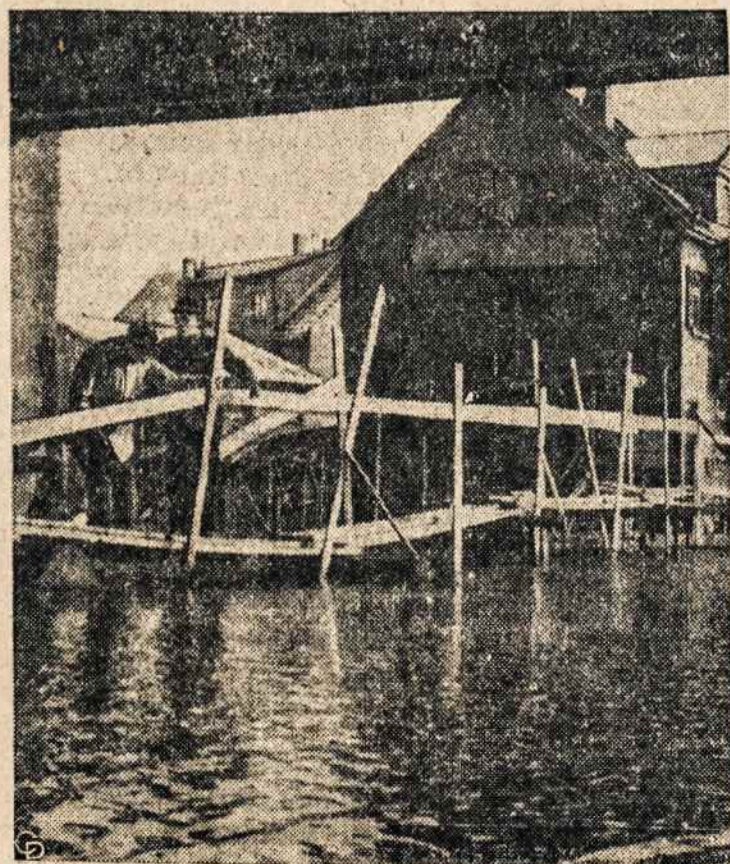
rikiečių uždabiais, gyvenamomis patalpomis, švietimo sistema, nedarbo reikalais, kodėl amerikiečiai visą SSSR laiko apsupę aviacijos bazėm, kodėl Washingtonas nesutinka su atominių bombų sunaikinimu ir gamybos sustabdymu, kodėl amerikiečiai neįsileidė soviet'nių šachmatininkų, kodėl atginkluojama Vak. Vokietija, kodėl „persekojamas“ dainininkas Paul Robeson ir t.t. MacDuffie, nors vis'ems bandęs aiškinti, bet nieko įtikinti negalėjęs, kad amerikiečiai ir Vakarų pasaulis b'josi bolševizmo ir todėl bando visas apsisaugojimo priemones.

Kai knygos autorius viename M'nsko automobilių fabrike kalbėjosi bent su 30 darbininkų ir jiemis pasakojo, jog Sovietų Sąjunga tik viena kalta dėl viso pasaulio įtempimo ir net'krumo, jog sovietai grasią Vakarams nauju karu, visi klausytojai teatsakė tik sutartinu juoku ir nepatikėjimo šypseną.

Vakarų pl'etis peržvelgęs tą leidinį turės susidaryt. nuomonę, kad Sovietų Sąjunga yra kur kas geresnė nei paprastai galvojama, bet nėra tiek pažengusi, kaip jos pačios raudonieji p'lečiai kad tiki.

Redakcijos pastaba. Šios knygos proga tenka atkreipti dėmesys, kad ne nuo šiandien Amerikos žmonės yra „šviečiami“ apie Rusiją, Lenkiją ir kitus kraštus tariamai objektyvių, patikimų mokslininkų. Reklama stengiasi sudaryti pat'em autoriam ir jų knygom didelį garsą. Bet tuo garsu pridengiama paslėpta propaganda arba prokomunistinė arba tik prorusiška. Ji turi nuodyti amerikiečio galvojimą taip kaip ir nevienoje mokyklyje komunistam palankūs mokytojai bei profesoriai, lašas po lašo, ironija po ironijos. Tik prieš mokyklų varomą propagandą patys amerikiečiai sukilo, ir ne vienoje mokykloje ji buvo išvartyta. Prieš tokias rafinuotas, moksliniu autoriteu pridengtos propagandos knygas dar tyliama. Dėl to jos yra vartojamos kaip viena iš svarbiausių šiais laikais propagandos priemonių. Tokia propaganda buvo taip toli įsibrovus, kad iškilo pernai skandalas su žmonijos istorijos vadovu, kuris buvo parašytas...komunisto, marksistinė ir prosvietinė dvasia, skirtas Vokietijos jaunimui ir išleistas už Amerikos kom'sariato Vokietijoje pinigų. Šia prasme Amerika dar toli gražu nėra apsisvalius.

AL. GIMANTAS

VOKIETIJOJE patvins Reinas apšėmė daug miestelių.

Mūsų literatūros istorikų dėmesiui!

„Keleivis“, apie ką berašydamas, būtina turi užkliuti už pranciškonų. Kitai jam nešėina. Tačiau sausio 12 jis taip persistengė, kad į jų skaičių įskaitė ir P. Jurkų, nes jo straipsnis Darbininke irgi priškyrė pranciškonams. Vadinaš, mūsų literatūros istorikai, kai rašys kada apie tą mūsų jauną rašytoją, turės dar jo biografiją papildyti ir tuo, kad jis buvo „pranciškonas“...

Priekė „Keleiviu“ P. Jurkų „supranciškoninti“ dėl to, kad jis Darbininke teigiamai pasisakė apie Lietuvių Enciklopedijos IV tomą, nors ir ne visą jo medžiagą peržiūrėjo prof. Vac. Biržiška. Bet tada „Keleivis“ gal teikšis „supranciškoninti“ ir savo bendramintį iš kairės — socialistines „Naujienas“? Jų leidžiamam „Literatūros“ priede (sausio 8) apie Lietuvių Enciklopediją ir tą IV tomą taip rašoma:

„Kai kam būtų net ir visai miela, jog Lietuvių Enciklopedija, atvirai tariant, sustotų...“

Tačiau tai nesveiki linkėjimai ir prieš juos protestuoja Lietuvių Enciklopedijos rėmėjai, kurie, Naujų Metų angoje džiaugdamiesi, praturtėjo nauju ir šauniu Lietuvių Enciklopedijos ketvirtuoju tomu... Geri trys pirmieji Lietuvių Enciklopedijos tomai. Vertingas ir ketvirtasis... Jis suredaguotas ypatingai. C raide redagavo Pranas Cepėnas, raides Č ir D — J. Girnius. Ligi Del — medžiagą peržiūrėjo vyr. redaktorius prof. Vaclovas Biržiška. Taigi, šiame tome įvyko redakcinis vingis. Tai jau matyti iš turinio... Lituanistinė sritis yra tik pagerėjusi... Ypač miela gerėtis tikrai stipriai lietuvių tautosakos ir tautotyros skyriumi... Iš viso medžiagos įvairiais lietuviškais reikalais yra daug ir ji, kaip sava, mielai įdomi.“ Nurodomi ir kai kurie netikslumai, bet išvada tokia: „Iš viso Lietuvių Enciklopedija eina geru keliu.“

Taip parašė Jonas Leonas. Ar jis irgi „pranciškonas“? Jo

žodžiai kai kur dar stipresni už P. Jurkaus.

Reikėtų laukti, kad k'tą kartą „Keleivis“, idant neatrodytų esąs „skraidančių lėkščių pasaulyje“, ką kitiem prikiša, parašys, jog Lietuvių Enciklopedija „nuostolių neturės“ ne vien dėl „tautininkų ir pranciškonų laiminimo“, bet ir dėl... socialistinių „Naujiečių“.

„Naujiečių“ dar ir tuo geriau už „Keleivį“ pasielžė, jog įdėjo ištiesi LE redakcijos ir leidėjo pranešimą, kokia padėtis yra susidariusi, kad reikėjo ano minėto „vingio“. Žinia, „Naujiečių“ gali ir turi teisę bei laisvę vienai ar kitaip dar pasisakyti, nes kritiko niekas ir nesibaldo,—tačiau jos davė visuomenei pilną informaciją. „Keleivis“ ano LE žodžiu nepaskelbė, tačiau jį kritikuoja, cituodamas ir sa vaip apversdamas t'k tai, kas jo „kritikai“ tinka ar nepatinka. Apskritai, būdamas čia pat prie LE redakcijos, jis galėtų daug ką pasitikrinti, jei nori, iš pačių dokumentų ir laišku, bet, matyti, ne tai jam rūpi: jam terūpi pranciškonai...“

Ten geriausia gyventi.

Yale's universiteto specialioji komisija praėitą vasarą ieškojo po viso pasaulio užkampius tokios klimatinės vietos, kuri būtų žmogui sveikiausia kūnui, smagiausia dvasiai ir ramiausia protui. Tokia rojus būsėnos vieta, pasirodo, rasta Agadir apylinkėje, Maroke. Raporte minima: „Agadir oras turi dvigubai azoto nei k'tose pasaulio vietose, ir dėl to geriausia vieta iš v.so žemės rutulio.“

— Sovietų 28-tame enciklopedijos tome rašoma, kad aždinių lošimų kazino Montecarlo yra Vatikano nuosavybė.

— Elzbieta II, Anglijos karalienė, mėgiamiausias arklį Landau nupirko už 62,000 dol. australas Underwood, laikas lenktyninių arklų ūki.

A prominent banker tells you

Why it's wise to hold U.S. Savings Bonds more than 10 years

By Homer J. Livingston, President of The First National Bank of Chicago and President, American Bankers Association

LIKE MILLIONS OF OTHER AMERICANS, you probably know that our government's Series E Savings Bonds rank among the surest, safest and best investments in the world. But I wonder if you realize that an extremely attractive feature has been added.

You can now hold them for as long as 19 years, 8 months and U. S. Series E Savings Bonds will return you a total yield of 80% on your investment!

And, of course, go on investing in U. S. Series E Savings Bonds regularly.

There's no finer investment an American can make.

If you want your interest as current income, ask your banker about 3% Series E Bonds which pay interest semiannually by Treasury check.

Now even better!
Invest more in Savings Bonds!

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

By

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

Domestic yearly \$6.00
 Brooklyn, N. Y. \$6.50
 Half year \$3.50
 Foreign \$6.50

PRENUMERATOS KAINA

Amerikoje metams \$6.00
 Brooklyn, N. Y. \$6.50
 Pusel metų \$3.50
 Užsienyje \$6.50

Laikraštį tvarko Redakcinė Komisija. Vyr. red. S. Sužiedėlis

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami tikrai autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

“Savo bažnyčią išlaikyti padėk!”

Metų pradžioje visose lietuvių parapijose skelbiamos apyskaitos, kiek per metus joms išlaikyti aukų surinkta ir kiek išleista. Galas su galu suvedamas, jei parapija nėra apsunkinta praeities skolu, užtrauktų bažnyčios ir mokyklų statybai, arba nereikia jų naujai statyti ar naujinti. Apskritai, bažnyčių ir mokyklų statyba savo “karštas dienas” yra jau išgyvenusi. Nedaug tėra likusių parapijų, kurių bažnyčioms reikia dar stieptis nuo žemės. Aktualės yra pasidarę, kitas klausimas.

★

Kai seniau bažnyčios buvo statomos, aplink jas gyveno masės lietuvių. Dabar tokių parapijų rasi nedaug. Žmonės prasigveno, geresnius namus įsigijo, toliau nusikėlė ir bažnyčia liko nebe lietuvių rajone. Gi pasitaiko ir taip, kad lietuviškas rajonas susikuria visai naujoje vietoje, o bažnyčia lieka senoje. Toks persiskyrimas, žinoma, parapijai į naudą neina, bet ir ką kitą daryti nėra lengva. O tačiau reikėtų išieities ieškoti, kaip tai daroma buvo tada, kai pirmosios bažnyčios buvo statomos.

★

Tokia padėtis reikalauja ir pačių parapijiečių didesnio uolumo. Žinia, kad Katalikų Bažnyčia reikalauja priklausyti kuriai nors parapijai. Su tuo surištas ne tikai savos bažnyčios išlaikymas, ko reikalauja Bažnyčios įsakymai, kaip ir mšių sekmadieniais klausyti ar pasniką laikyti, bet visos eilės dvasinių reikalų aprūpinimas. Katalikas negali palikti už parapijos, it koks laisvas paukštis, kuris vieną sekmadienį į vieną bažnyčią užbėga, antrą — į kitą, tretį — dar į kitą, kaip jam geriau ir patogiau išsina; tik tai bėdoje jisai būna priverstas kreiptis į savo parapijos kleboną.

★

Šiuo atžvilgiu daugiausia galima būtų padaryti priekaištų naujai atvykusiems, kurie pradžioje mėnimos suplaukdavo į lietuviškųjų parapijų bažnyčias, o dabar jau praskydo: eina, kur papuola. Senieji ateiviai, kurie bažnyčias statė, turi dar daugiau uolumo savo parapijai, o naujieji lyg ir nesijaučia pareigos jas remti. O čia yra reikalas ne vien padėti savo bažnyčią išlaikyti, bet ir reikalas tvarkos, kuri yra ir dvasiniame gyvenime, ir reikalas lietuviybės. Rodos, ir aiškinti nereikėtų, kad daroma didelė skriauda savam reikalui, kai jis tikrai dalies lietuvių paremiamas.

★

Niekas negalėtų paneigti fakto, kad lietuviškosios parapijos buvo ir tebelieka svetur išklydusių lietuvių stipriausia jungtymi. Svetima dvasia ją silpnina, bet užtat mūsų pastangos turi būti sustiprintos atlaikyti tai, kas dideliu triūsu ir su dideliu kapitalu buvo sukurta: savą, lietuvišką parapiją.

Popiežius Pijus XII savo kalėdinės kalbos trečiojoje dalyje užsiminė apie reikalą nutiesti tiltą tarp dviejų priešingų krantų. Tačiau tuo tiltu tegali būti Kristaus atnešta pasauliui tiesa. Taigi, ir atskirų tautų bei valstybių gyvenimas arba koegzistencija tegalima yra tik tiesoje.

★

“Yra vilties, — kalbėjo popiežius, — kad dabartyje ieškoma koegzistencija gali žmones labiau priartinti taikai, bet tik tai tuo atveju, jei tasai lūkestys tikrai bus patelšintas, jei tai bus koegzistencija tiesoje. Ir tasai tiesos tiltas tarp dviejų skirtingų pasaulių tegali būti pastatytas tada, kai vienoje ir antroje pusėje bus atsiremta į pačius žmones, jų gyvenimą, o ne į valdžią ar socialinę sistemą. Taip yra dėl to, kad vienoje pusėje sąmoningai ar nesąmoningai remiamasi prigimties įstatymais, o antroje pusėje to pagrindo visiškai nepaisoma.”

(Plačiau išvystant tuos popiežiaus žodžius, reikia suprasti taip, kad bolševizmas remiasi tikrai valdžia ir savo socialine sistema (komunizmu); ji yra priešinga žmogaus prigimčiai ir pačių žmonių gerovės nepaiso; bolševikams svarbu tikrai valdžioje išlaikyti, nors žmonės ir kentėtų, ir svarbu taip pat įgyvendinti komunistinę socialinę santvarką. Antroje pusėje daugiau remiasi pačių žmogumi ir paisoma jo laisvės, jo teisių, jo asmens. Tiltas tarp tų dviejų skirtingų pasaulių tegali atsirasti tikrai tada, kai bus pripažinta tiesa, kad valdžybė ir valdžia yra žmonėms, ju gerovei, o ne žmonėms valdžiai).

JĖGOS IR BAIMĖS UŽSLOPINTAS BALSAS

Popiežius kad ir nepamini vardu bolševikų, tačiau griežtai pasisako prieš jų įsitikinimą ir tvirtinimą, kad kolektyvinis gyvenimas esanti kaž kokia “isterine būtinybe”, tiesa, kuri pastatoma prieš D'evą tiesą ir tvarką. Popiežius pabrėžia, jog katalikai joki būdu negali šio klaidingo nusistatymo priimti.

“Abejose pusėse — pastebi popiežius, — yra milijonai žmonių, kuriuose yra išpausta Kristaus žymė ir vieni mačiau, kiti daugiau ją išsaugo.” Vienus ir kitus popiežius ragina sutelkti savo jėgas, kad tikrai Dievo tiesa būtų siektama vienybės. “Yra gana aišku, kad vienoje pusėje (už geležinės sienos, Red.) balsas tų, kurie

Koegzistencija tiesoje

POPIEŽIAUS PIJAUS XII
 KALĖDINĖ KALBA (3)

pasisako už tiesą, meilę ir dvasinį gyvenimą, yra jėga slopinamas pačios valdžios, o antroje pusėje (laisvame pasaulyje, Red.) yra tam tikros baimės savo troškimus aiškiai pareikšti.”

Popiežius primena, jog tuose kraštuose, kur “nelaikoma nusikaltimų pasipriešinti klaidai”, valstybės vyrai turėtų daugiau savimi pasitikėti. “Jie turėtų kitiems parodyti savo tvirtumą ir drąsinti priešintis tamsioms jėgoms, kur’os tebesiekia valdžios galybės (hegemonijos), ir jie turėtų daugiau parodyti išmintingo aktyvumo, kad galima būtų sutelkti geros valios žmones, ypač tikinčius Dievą, nes tų žmonių daugumas siekia taikos.”

PALAIDA LAISVĖ NENEŠA TAIKOS

Popiežius įspėjo neapsigauti ir nesivilti, kad taikai galėtų pasitarnauti tie, kur’e atmeta dvasinį gyvenimą (jvairūs materialistai), kaip ir tie, kurie

nepripažįsta nekintamos, abso-
 lyutinės tiesos ir atmeta moralės dėsnius socialiniame gyvenime. Šie pastarieji, piktam naudodami laisvę savo destruktyvine veikla bei kritika, praelytė yra pasitarnavę rasti diktatūrai bei priespaudai. Ir dabar jie griauja katalikų inspiruojamą taikos darbą socialiniame bei politiniame gyvenime. “Kai kuriuose kraštuose dažnai pasitaiko, kad jie kelia balsą prieš tuos krikščionis, kurie sąmoningai ir teisėtai interesuojasi politin’o ir apskritai viešojo gyvenimo problemomis.”

(Šiais popiežiaus žodžiais aiškiai apibūdinama ta grupė žmonių, vadinamų liberalų, kuriem atrodo, jog žmogaus laisvė nesiderina su pripažinimu amžinų tiesų ir pastovių doros dėsnių, jog tai varžo žmogų, ir dėl to jie savo destruktyvine

kritika griauia visuomeninio gyvenimo tvirtesnius pagrindus; iš tokios “laisvės” subręsta nelaisvė — kietas diktatūrinis režimas, kur’s praelytė kaip tik sekė ne vien po palaidos demokratijos, bet ir po palaido liberalizmo. Be to, ta grupė žmonių yra priešiška nusiteikusi tiems katalikams, kurie eina į politinį bei viešąjį gyvenimą, siekdami jį sukrėsti; paprastai jiems prikišama, kad įneša “politiką” į religinį gyvenimą, kai tuo tarpu religinio ir dorinio gyvenimo dėsniui nešami į politinį veikimą, kuris sudaro dalį viešojo gyvenimo. Noras išstumti katalikų įtaką iš viešojo gyvenimo diktuojamas noro tą gyvenimą nukrikščioninti ir elgtis nevaržomai. Dėl to ir skelbiama, jog nėra pastovių tiesų nei doros dėsnių).

KATALIKŲ PAREIGOS

Tikėdamas, kad Dievo gailėstingumas nuties tarp tautų ir žmonių dvasinį ir krikščio-

niškąjį taikos tiltą, popiežius ragina pirmiausia krikščionis, kuriems Dievas yra davęs vidinės taikos ir tiesos dovaną, praskleisti ją į visą pasaulį. D’evos tiesa, kuri išpažįstama ir kuria džiaugiamasi, neturi būti paslaikoma vien sau, nes tai nepasitarnauja nei taikai nei tiesai; ji turi būti kitiems skleidžiama.

“Visi, kurie pažįsta tiesą, — kalbėjo popiežius, — aš norėčiau paklausti anksčiau, negu jų paklausia Amžinas Teisėjas, ar jie tą duotą jiems talentą yra vertingai panaudoję, kad savo Mokytojo būtų verti kvėsti į Jo džiaugsmą ir taiką? Gal būt daugumas, net kunigų ir pasauliečių katalikų, turėtų apgailėstauti, kad vienas ar kitas dvasinius turtus laiko savyje suslėpę, nes yra sutingę ir nejastrūs žmogiškajam skurdui. Ypač jie bus kalti, jei pakęs ir leis, kad žmonės, tie kaimėnai be piemens, būtų apleisti, o Dievo prieši, naudodamiesi savo galinga organizacija, neštų destrukciją į sielas, nepakankamai sutvirtėjusias tiesoje.”

Popiežius primena katalikams ir gailėstingumo darbus artimų, kai jam reikia pagalbos, ir socialinį teisingumą. Kai katalikai šioje srityje apsilėidžia, jie duoda priešu argumentų pulki krikščionybę ir Bažnyčios socialinę doktriną, kuri, Dievui padedant, per pastutinius dešimtmečius yra tiek daug gero davusi. Popiežius taip pat primena, kad visi katalikai turi aktyviai reikštis socialinėje ir politinėje veikloje. Čia reikalinga pajauti atsakomybę prieš sąžinę ir Dievą.

Savo kalėdinę kalbą popiežius Pijus XII baigė prašydamas Dievo, kad jis žemę suleistų gausiu savo tikros taikos lietumi. S. S.

KARDINOLAS F. SPELLMAN,

grįžęs iš savo kalėdinės kelionės po Tolimousius Rvtus, spaudos atstovams pareiškė: “Mano nuomone, Azijos žemynas yra vulkanas, kuris gali išsiveržti kiekvienu metu. bet kada ir kaip aš negalėčiau pasakyti. Mane ima didelė baimė, jei mes savo maldoms ir atgaila neišprašysime Dievo gailėstingumo, kad Jis duotų mums stiprią vadovybę, gerą valią, nusimanymą padėtyje ir bendradarbiavimą, nes kiekvienais metais Tolimųjų Rytų laisvasis pasaulis darosi vis siauresnis ir agresija ten nemažėja.”

— Kuba sausio 18 uždraudė komunistų partiją.

Sūnus palaidūnas grįžta pas tėvą.

Pažįstamas vyriškis

A. CECHOVAS

Zavingiausiaji Vanda arba, kaip ji buvo vadinama pase, garbinga pilietė Nastasja Kanavkina, išsirašiusi iš ligoninės, atsidūrė tokioje padėtyje, kokioje ji anksčiau n’ekados nebuvo: be pastogės ir be kapeikos kišenėje. Kaip verstis?

Ji pirmiausia nuvyko į pasukų kasą ir užstatė ten žiedą su turkiu — vienintelę savo brangenybę. Už žiedą jai davė rublį. Bet... ką pirksi už rublį? Nenupirksi už tuos pinigų nei madingo, trumpo palaidinuko, nei aukštos skrybėlės, nei korpelių bronzos spalvos. O be šitų daiktų jos buvo tokia savijauta, tartum ji nuoga būtų. Jai rodės, kad ne tik žmonės, bet arkliai ir šunys žiūri į ją ir juokiasi iš jos prastų drabužių. Ir galvojo ji tik apie drabužius. O klausimas gi, ką ji valgys ir kur nakvos, — jai visiškai nerūpėjo.

— Kad nors pažįstamą vyriš-

kį sutikčiau... galvojo ji. — Aš pasiskolinčiau pinigų... Man nė vienas neatsisakys duoti.

Bet pažįstamų vyriškių neteko sutikti. Juos buvo lengva vakare Renesanse rasti. Bet į Renesansą neįleis su šitokiais prastais drabužiais ir be skrybėlės. Kaip verstis? Po ilgo kamavimos, kai jau įkyrėjo ir vaikščioti, ir sėdėti, ir galvoti, Vanda nutarė išbandyti pastutinę priemonę: nueiti pas kokį nors pažįstamą vyriškį, tiesiai į butą, ir paprašyti pinigų.

— Pas ką nueiti? — mąstė ji. — Pas Mišą negalima — vedęs... Rudasis senis dabar įstaigoje.

Vanda atsiminė dantų gydytoją Finkelį, perkrikštytą, kuris prieš tris mėnesius padovanojo jai apirankę ir kuriam ji vieną kartą per vakarienę vokiečių klube išpylė ant galvos stiklinę alaus. Atsi-

minusi apie Finkelį, ji labai nudžiugo.

— Jis tikrai duos, kad tik aš jį namie rasčiau, — galvojo ji, eidama pas Finkelį. — O neduos, tai aš jam ten visas lempas sudaužysiu.

Kai ji artėjo prie dantų gydytojo durų, tai jau turėjo paruošusi galvoje planą: ji juokdamo užlėks laiptais, įpuls į gydytojo kabinetą ir pareikalau 25 rublių... Bet kai ji palietė skambutį, šitas planas kažkaip pats savaime iš galvos išrūko. Vanda staiga pradėjo bijoti ir nerimauti, — tai su ją anksčiau niekadoms neatsitikdavo. Ji buvo drąsi ir akipliška tik girtoje draugėje. Dabar gi, apsilikusi paprastais drabužiais, atsidūrusi paprastos prašytojos rolėje, kurią gali nepriimti, ji pasijuto baikšti ir pažeminta. Ji susigėdo ir pasibaisėjo.

— Gal būti, jis jau pamiršo mane, — galvojo ji, nesiryždama trūktelti skambučiu. — Ir kaip aš eisiu pas jį tokiais drabužiais Tartum elgeta arba kokia nors miescionkėlė.

Nedrąsiai paskambino. Už durų pasigirdo žingsniai; tai buvo šveicorius.

— Ar gydytojas namie? — paklausė ji.

Dabar jai būtų maloniau buvę, jei šveicorius būtų pasakęs “nėra”. Bet šis, atsakymo vietoje, įleido ją į prieškambarį ir nuvilko jai apsiaustą. Laiptai atrodė prabangūs, bet iš visos prabangos jai pirmiausia krito į akis didelis veidrodinis, kuriame ji pamatė nusukurėlę be aukštos skrybėlės, be madingo palaidinuko ir be bronzos spalvos korpelių. Ir Vandai keista atrodė, kad dabar, kai ji buvo neturtingai apsirėdžiusi ir panašėjo į suvėją ar skalbėją, joje atsirado gėda ir jau nebebuvo nei įžulumo, nei drąsos, ir mintyse ji jau save vadino ne Vanda, o kaip anksčiau — Naste Kanavkina...

— Prašau! — pasakė kambarinė, lydėdama ją į kabinetą. — Gydytojas tuojau... Sėskitės.

Vanda sudribo minkštoje kėdėje.

— Taip ir pasakysiu: Pažinklinkite! — galvojo ji. — Tai mandagu, nes juk j’s man pažįstamas. Tik kambarinė kad išėitų iš čia. Kambarinė esant, nepatogu... Ir kodėl ji čia stovi?

Po penkių minučių atsidarė durys, ir įėjo Finkelis, aukš-

tas, tamsaus gymio perkrikštas, riebiais skruostais ir pūpsančiomis akimis. Skruostai, akys, pilvas, storos šlaunys — visa šita jame atrodė taip sočiai, šlykščiai, atstumiančiai. Renesanse ir vokiečių klube jis paprastai būdavo įsigėręs, nesigailėjo ten pinigų moterims ir kantriai būdavo kentė jų juokavimus (pavyzdžiui, kai Vanda išpylė jam ant galvos alų, tai jis tik nusišypojo ir pagrasė pirštu); dabar gi jis buvo paniūras, miegūstas ir atrodė orus, šaltas, kaip viršinininkas, ir kažką kramtė.

— Ką paliepsite? — paklausė jis, nežiūrėdamas į Vandą. Vanda pažūrėjo į rimtą kambarinės veidą, į sotų Finkelį, kuris, matyt, nebepažino jos, ir nuraudė...

— Dan...tys skauda... — sušnibždėjo Vanda.

— Aha... Kokie dantys? Kur?

Vanda atsiminė, kad jos vienas dantis yra kiauras.

— Apačioje, dešinėje... — pasakė ji.

— Hm Išsižokite. Finkelis susiraukė, sulaukė kvėpavimą ir pradėjo žiūrėti nesveiką dantį.

— Skauda? — paklausė jis,

rakinėdamas dantį su kažkokia geležėle.

— Skauda... — pamelavo Vanda. — “Priminti jam, — pagalvojo ji, — tai jis tikrai pažintų... Bet... kambarinė! Kodėl ji čia stovi?”

Finkelis staiga sušniokstė kaip garvežys tiesiai jai į burną, ir pasakė:

— Aš nepatariu jums plombuoti jo. Iš šio danties jums vis tiek jokios naudos.

Pakrapštęs dar truputį dantį ir sutekęs Vandos lūpas ir smegenas tabokiniais pirštais, jis vėl sulaukė kvėpavimą ir įkišo jai į burną kažką šalta... Vanda staiga pajuto didelį skausmą, suriko ir pačiuo Finkeliui už rankos.

— Nieko, nieko... — sumurmėjo jis. — Jūs nebijokite... Iš to danties jums vis tiek maža naudos. Reikia būti drąsiai.

Ir kruvini pirštai parodė jai ištrauktą dantį, o kambarinė priėjo ir pakio jai po smakru indą.

— Namie jūs šaltu vandeniu burną skalaukite... — pasakė Finkelis: — ir tada nustos kraujas bėges...

Jis stovėjo prieš ją tokioje pozoje, kuri aiškiai rodė, kad jis laukia, kada gi, pagaliau ji

išeis, paliks jį ramybėje.

— Sudie... — pasakė ji, nusisukdama į duris.

— Hm!... O kas gi man užmokės už darbą? — paklausė juokdamasis Finkelis.

— Ak, taip... — atsiminė Vanda, paraudo ir padavė perkrikštui rublį, gautą už žedą su turkiu.

Išėjus į gatvę, ji dar labiau susigėdo, negu pirma, bet jai dabar jau nebebuvo gėda savo neturto. Ji jau nebejautė, kad ji neturi aukštos skrybėlės ir madingo palaidinuko. Ejo ji gatve, spaudė kraujais ir kiekvienas raudonas sp’ūvis kalbėjo jai apie jos gyvenimą, apie tuos paniekimus, kokius ji patyrė ir dar teks patirti rytoj, po savaitės, po metų — visą gyvenimą, lig pat mirties.

— O kaip ba’su! — sušnibždėjo ji, — kaip baisu, Dieve mano!

Vis dėl to kitą dieną ji jau buvo Renesanse ir šoko tenai. Ji dabar turėjo didelę, raudoną skrybę, naują madingą palaidinuką ir bronzinės spalvos kurpeles. Ir vaišino ją vakarieni jaunas pirklys, atvažinęs iš Kazanės.

(Vertė D. B.)

JAUNŪJŲ ŽYGIAI

Išsilavinimo rūpestis

Dabarties jaunimas mokosi ir bręsta visai skirtingose sąlygose nei anksčiau Lietuvoje. Jis neturi Lietuvos atmosferos. Pats mokslas dėstomas svetima klaba; be to, sunkiai jam prieinamas lietuviškas teatras, koncertai, lietuviška knyga ir spauda dažnai lieka tik atsitiktiniai. Lituaništinės žinios, išsineštos iš šeštadieniškos mokyklos ar pirmųjų gimnazijų klasių, tokios kuklios. Ir niekas jų nepildoma, nepraplečia. Tad čia ir kyla rūpestis — kaip dabarties lietuvių studentą pramokyti daugiausiai lietuviškai. **Idealas būtų toks, kad ir čia, Amerikoje, ar kur kitur mokslus baigę lietuviai studentai savo lietuviškimu išsilavinimu prilygtų Lietuvoje baigusiems.**

Bet čia studentai atsakys: — tai negalima, nėra tinkamų sąlygų. Tokių tinkamų sąlygų neturėjo ir senoji karta, studijavusi prieš pirmąjį pasaulinį karą svetimuose universitetuose, bet ji išsilavinimo ir šitoje srityje. Tad ir šita karta argi atsiliks?

Tuo reikalu buvo susirūpinusi ir pati studentija. Vienur kitur patys studentai ar vyresnieji organizavo lietuvištinis kursus, bet jie visi daugumoj užmiršti. Šiaip atskirose organizacijose ar bendruose

suvažiavimuose įtraukiama ir lituanistika, bet daugiau ar mažiau ji pasilieka tik atsitiktine ir bendro pobūdžio. Tad lietuvištinį mūsų studentų išsilavinimą reikia laikyti apleista ir užmiršta sritimi. **I tai turi atkreipti dėmesį ir organizacijos, ir Liet. Studentų Sąjunga. Turi i talką ateiti visi jaunimo bičiuliai, kad dulkių ir kasdienybės užneštą klausimą išjudintų.**

Giliau palietus patį išsilavinimo reikalą, nemanykime, kad atskirose kolonijose bus suorganizuoti kokie lietuvištiniai kursai. Kaip parodė praktika, jie galimi tik didesnėse kolonijose ir tai trumpą laiką. Vienur pritrūksta klausytojų, kitur — dėstytojų. Reikia čia patiems studentams susirūpinti ir lietuviškimą išsilavinimą plėsti per organizacijas ir privačiai.

Visos jaunimo organizacijos daugiau ar mažiau savo programose įtraukė lietuvištinis dalykus,

bet laikas ir visokie kitokie reikalai nuskaudino juos užmarštin. Per mažą kreipiamasi į juos dėmesį. Reikėtų ištraukti juos iš tos užmaršties ir įrašyti į pirmąjį planą. Lituaništiniam lavinimui organizacijose reikėtų sudaryti atskirus vadovaujančius vienetus, kurie

tik tuo tesirūpintų ir kiekvienam susirinkimui sudarytų programą.

Daug daugiau žadanti čia yra privati iniciatyva

Organizacijos ar kokios mokyklos tik padeda, tik susidomėjimą sukelia. Toliau jaunuolis turi lavintis pats. Jis turi perskaityti svarbiausias knygas, susipažinti su lietuvių literatūra, istorija, geografija. Jis turi išmokyti rašyti be klaidų. Kad tai yra galima, rodo daugybė pavyzdžių. Dar amerikoniškos gimnazijos suole sėdėdami jau vienas kitas išmoka gražiai ir tobulai lietuviškai rašyti. Ir tai pasiekė tėvų paskatinti ir patys padirbėję.

Privačią iniciatyvą reikia pratęsti ir į visokius subuvimus, kurių studentai nemažai surengia. Tai vienas, tai kitas šventis gimtadienį, vardines, išleistuves, kalėdas, Velykas. Ten susirenka bent keliolika studentų, dainuoja, šoka, vaišiniasi. Ar tokiuose privačiuose pasilinksminimuose neįtraukti diskusijų lietuviškimu klausimais? Nors ir giliau klausimo nepalies, bet jis gali sudominti ir paskatinti skaityti. Galima į tokius pobūvius pasikviesti ir vyresnių bičiulių, kurie vienu ar kitu klausimu pašnekėtų. Toks pašnekesys tikrai praturtintų vakaro programą ir pamažu plėstų lietuviškimą išsilavinimą.

Čia noris prisiminti ir kitą reikalą.

Mes nebeturime lietuvištinio mokslo prieauglio.

Tikriausia, niekas iš dabarties jaunimo nestudijuoja nei Lietuvos istorijos, literatūros, geografijos. Šių specialistų visada mums trūko, net ir nepriklausomoje Lietuvoje, tai dar labiau trūks ateityje. Neturint specialių mokyklų, šių dalykų negalima imti tiesiogine mokslo šaka, bet jie gali virsti vieno ar kito mėgstamo šalutiniu dalyku. Šalia savo įsigytos profesijos galima gana gerai apsiskaityti, išsilavininti tiek, kad reikalui esant, gali pakeisti savo profesiją. Juk taip padarė nemaža inteligentų, baigusių mokslus dar caristinėje Rusijoje.

Jaunimui reikia tik vieno linkėti — nors jis ir apkrautas daugel darbų, apsuptas visokių reikalų, — į savo didžiųjų rūpesčių eilės vienoje iš pirmiausių vietų įrašyti — lietuvištinį lavinimą ir jo atkakliai siekti.

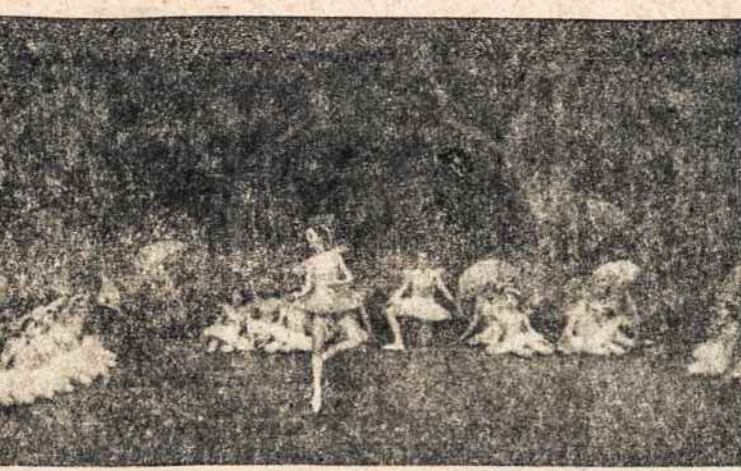
Mokytojas

Jaunimo suvažiavimas Romoje

Romoje gruodžio pradžioje (1-8 d.d.) įvyko antrasis visuotinis tarptautinis katalikų jaunimo sąjungos (FIJC: Federation Internationale de la Jeunesse Catholique) kongresas. Sąjunga veikia nuo 1951, kaip tęsinys buvusio tarptautinio kat. jaunimo organizacijų informacijos biuro, kuris įsikūrė Romoje 1948 m. Šiuo metu sąjunga priklauso 36 tautų organizacijoms, jų tarpe ir Ateitininkų Federacijai. Kongrese

LIETUVIAI BAZNYČIOS ALBUME

Šiomis dienomis Darbininko redakciją pasiekė didelis ir gražus leidinys — Ecclesia Christi Domus Pacis. Leidinį išleido Italijos Katalikiškos Akcijos jaunimas ir jį dedikavo šventųjų 1950 metų progai. Pijui XII. Tarp gausybės nuotraukų, kurios apima Bažnyčios istoriją, jos svarbiuosius momentus, katalikiškojo gyvenimo sritis, randama ir Lietuva. Vyskupų skyriuje yra arkiv. J. Skvireckas, vysk. V. Brizys ir vysk. V. Padolskis. Tarptautinės katalikų akcijos skyriuje randama lietuviškos tautinios draubūžios, „Ateities“ ir kadaise Augsburgė ežusių „Žiburių“ viršelius.

REGINA PLOKSTYTĖ, centre, šoka „Bushland“ balete, pastatytam Adelaidėje, Australijoje.

IŠ STUD. ATEITININKŲ VEIKLOS

STUDENTAI ATEITININKAI

Šį semestrą studentai ateitininkai sustoja prie St. Šalkausio „Ateitininkų ideologijos“. Ji bus nagrinėjama bendruose susirinkimuose, rašomi atskiri referatai.

Kovo 7 d. yra šv. Tomo Akviniečio diena. Ta proga visi stud. at-kai raginami susipažinti su šventojo gyvenimu ir darbais.

Chicago ateitininkai susirinkimus daro kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį tėvų jėzuitų namuose. Ten išklauso mišių, po bendros komunjijos, apapės yra susirinkimas.

New Yorko stud. ateitininkai, sausio 15 Jūros Bendoriūtės bute turėjo susirinkimą. Programoje apie prof. St. Šalkausio filosofijos sistemą diskutėjas pravedė kol. V. Krivickas, inž. A. Sabaliauskas kal-

bėjo apie stud. at-ko charakterio bruožus. Kartu buvo paminėtas Jūros Bendoriūtės gimtadienis ir atsisveikinta su A. Sabaliausku, išvykstančiu į Amerikos kariuomenę.

PAX ROMANA KONGRESAS

Pax Romana tarptautinis visuotinis 23 kongresas šiemet šaukiamas Anglijoje, Nottingham — Londone rugpjūčio 17-25 d.d. Kongreso tema — „Iš universiteto į gyvenimą“. Kongresą globoja kardinolas Pizarro. Westminsterio kardinolas Griffin ta proga išleido atsisveikintą j visus pasaulio katalikus intelektualus ir studentus, kviesdamas dalyvauti kongrese. Paskutinis toks kongresas įvyko 1950 m.

Pax Romana susideda iš dviejų vienetų; vienam jų priklauso įvairių tautų katalikų filosofijos sistema diskutėjas rašo apie intelektualai bei profesionalai.

JAUNIMAS PASAULIO TAUTOSE

Australijoje buvo surengta „jaunimo knygos savaitė“. Įvairiose vietose valdžios pareigūnai buvo supažindinami su jaunimo spaudos problemomis. Panaši savaitė buvo surengta ir Anglijoje.

Belgijoje buvo suorganizuota filmų diena. Visose mokyklose buvo rodomi specialūs filmai ir išaiškintaa gerų ir blogų filmų reikšmė jaunimui. Dieną organizavo Belgijos episkopas.

● M. Engelevičiūtė ir R. Kontrimas lietuviams atstovauja Baltų Studentų Federacijai, kuriai pirmininkauja estas Helmo Raag. Anksčiau pirmininkavo Kęstutis Kudžma.

Prancūzijoje du šimtai kat. jaunimo organizacijų vadų turėjo 30 tautinį kongresą Versalyje.

Romoje susiorganizavo specialus komitetas, kuris rūpinasi jaunimo kino teatrais. Panašūs komitetai organizuojasi ir kituose Italijos didžiuosiuose miestuose.

KANADOS STIPENDIJOS

Kanados vyriausybė, susirūpinusi mokslų pažanga, 1955 metams skiria 25-30 stipendijų norintiems pasitobulinti. Stipendijos skiriamos iš vyriausybei priklausantių sumų Olandijoje ir Prancūzijoje. Stipendijos yra dviejų rūšių — „fellowships“ ir „scholarships“. Pirmosios dydis — 4.000 dol. metams. Į ją gali pretenduoti nejaunesni kaip 30 m., ir kuo nors pasižymėję mene, humanitariniuose, socialiniuose, gamtos moksluose. Nereikalaujama, kad būtų siekiama akademinio laipsno.

Į antrąją stipendijų rūšį gali pretenduoti šiaip jau pažengę moksle bei turį MA laipsnį. Išimtinai atvejais meno studentams tokio laipsnio gali būti ir nereikalaujama. Stipendijos dydis — 2000 dol. metams.

Abiejose stipendijose pirmoje vietoje pabrėžiamas menas, humanitariniai mokslai. Tai itin gražus Kanados vyriausybės žestas, parėmęs efektyviai humanitarinius mokslus, kuriuos dabar dažnai nustelbia praktiškieji mokslai.

PRIEŠ JAUNIMO KOMUNISTINIMĄ

Rytinės Vokietijos katalikų vyskupai paskelbė ganytojišką laišką, kuris buvo perskaitytas visose rytų Vokietijos ir rytinio Berlyno bažnyčiose. Laiške vyskupai pasisako prieš vadinamą „Jugendweihe“ — jaunimo priesaiką komunistų partijai. Tokios ištikimybės priesaikos pradėta reikalauti iš visų jaunuolių. Vyskupai priimena, kad ši priemonė buvo varžoma ir hitlerinio jaunimo ir dabar ji vėl esanti panaudojama komunistų partijai. Vyskupai pareiškė kovos prieš tai visomis turimomis priemonėmis ir ragina jaunimą nepasiduoti komunistinei prievartai.

Meilė pro geležinę uždangą

Čia spausdiname pasilikusios Lietuvoje mergaitės L. tris laiškučius savo mylimajam, kuris yra šiaups geležinės uždangos. Paskutinis jų net praėjusių Kalėdų data atžymėtas. Kokiu ilgesiu, nuoširdumu ir ištikimybe dvelkia šie posmeliai:

Kaunas, 1950. XI. 22.

Iš debesų ir vėl išnyra didi saulė
Ir žemės pakraštini nusineša audra,
Tačiau kaip tuščia dideliu plačiam pasauli,
Kai meilės nebėra...

Kaunas, 1953. IX. 15.

Gal niekada nebematysiu
Nei tavo vido, nei akių,
Bet stovi tu man vis akyse,—
Tave sutikti v's tikiu.

Tebus gal būt tai tik svajonė,
Skaudi, sruvenanti žaizda...
Priimk tu mano abejones
Kaip viltį susitikt kada...

Kaunas, 1954. XII. 24.

Tą vakarą tylų, kai mirgčios žvakutė,
Sėdėsi tu vienas prie jos,—
Toli, ten toli, — ten, kur Nemunas teka,
Taip pat ta žvakutė dejuos —
Ir šviesos jų liesis,
Nes saugosim jas — tu ir aš...

MOKYKLOJE IR GYVENIME

● „Lituanus“, Liet. Stud. Sąjungos leidžiamas biuletenis, kurio pirmas numeris pasirodė lapkričio mėn., vėl rengiamas išleisti. Naujam numeriui V. K. Jonynas sutiko parašyti apie lietuvių įnašą į pasaulio meną, Jonas Mekas siunčia anglišką poemą, A. Landsbergis rašo apie lietuvių literatūrą pokariniais metais.

● Feliksas Kungys, studijavęs gamtos mokslus Missisipi valstybiniame universitete, išvykęs į Vokietiją, Frankfurtą a. M. studijuoja mediciną.

● Povilas Butkys sausio mėn. baigia aviacijos inžinerijos mokslus Marylando valstybėje.

● Rožė Šomkaitė, studijavusi farmaciją St. John's universitete Brooklyne, praėitą pavasarį baigusį bakalaurą laipsniu, šiuo metu studijas tęsianti Madison, Wis., universitete, išlaikė valstybinius farmacijos egzaminus New Yorko ir New Jersey valstybėse.

● Sofija Anuškevičiūtė-Kungienė, baigusi odontologiją Kaune, studijuoja odontologiją New Yorko universitete ir studijas baigia šį pavasarį.

● Antanas Ivačka, studijuoja inžineriją Newarko Inžinerijos Kolegijoje, mokslus baigia šį pavasarį.

● Broliai Kvedaravičiai, Vytautas ir Algis, studijuoja inžineriją Newarko Inžinerijos Kolegijoje.

● Vytautas Vygantas laiko psichologijos doktorato egzaminus vasario mėn. Illinois valstybiniame universitete Urbanoje.

● Algis Avizienis, besiruošiąs magistras laipsniui elektros inžinerijoje Urbanoje, išrinktas inžinerių garbės korporacijos vicepirmininku.

● Stud. V. Kleiza, iki šiol studijavęs psichologiją Loyolos universitete Chicagoje, persikelia studijų tęsti į Urbaną, į Illinois valstybinį universitetą.

● Vytautas Žvirzdys vyksta į Washingtoną rinkti medžiagos savo moksliniam darbui, kurį įteiks Wisconsin universitetui.

● Putnomo bendrabučio mergaitės sausio 15 Brocktone, Mass., suvaicino „Stebuklo belaukiant.“

● Danutė Bortkevičiūtė Sao Paulo, Brazilijoje, baigė gimnaziją pirmąja mokine ir gavo 12 žvaigždžių už aukščiausius pažymius ir aukščiausį medalį, įsigydama titulą „non plus ultra.“ Be to, apdovanota pinigine premija 1000 kruzeirų. Danutė yra gimusi 1939 m. Raseinių apskr., Kražių valsčiuje, 1944 m. išvyko iš Lietuvos, Vokietijoje baigė dvi klases, 1948 m. atvyko į Braziliją su tėvais. Jos vyresnė sesuo Nijolė baigė gimnaziją ir studijuoja anglų kalbą, dirbdama sekretore vienoje firmoje. Brolis Algimantas mokosi kunigų seminarijoje.

● Studentai, kurie šį semestrą baigia studijas ar įsigyja kokį mokslinį laipsnį, Liet. Stud. Centro Valdybos prašomi nedelsiant pranešti sąjungos sekretoriui šias žinias: įgytas mokslo laipsnis, studijų šaka, aukštoji mokykla, kuri suteikė mokslo laipsnį, ir pastovus dabartinis adresas, kuriuo būtų galima adresatą pasiekti. Žinios siunčiamos — Regina Rauchaitė, 6637 So. Rockwell St., Chicago 29, Ill.

● Studijų dienas Liet. Studentų Sąjunga vasario 19-20 d. d. rengia Detroite ir Hartforde. Studijų dienų tema „Lietuviškojo švietimo problemos ir uždaviniai.“ Temą referuos kviesiti lietuviškos profesūros atstovai ir patys studentai. Be to, bus meno vakaras, pasilinksminimas ir iškilmingas posėdis. Smulkesnė studijų dienų programa bus paskelbta vėliau. Detroite studijų dienos prasideda vasario 19 d. 9 v. ryto. Smulkios informacijos gaunamos pas Liudą Griškelytę, 6424 Ashbury Park, Detroit 28, Mich. Hartforde prasideda taip pat vasario 19 d. 9 v. ryte. Smulkios informacijos gaunamos pas Nijolę Staldininkaitę, 165 Ashley St., Hartford, Conn.

New Yorke iš visos Amerikos buvo suvažiavusių savo draugijos kurti 200 jaunų šokėjų mokinių.

LAISVOSIOS EUROPOS kolegijos namai Strasburge, Prancūzijoje. Kolegijoje studijuoja ir lietuviai.

Sulauksim ir laisvos Lietuvos

Gen. konsulas J. Budrys, pakviestas į Rochesterį, sausio 16 per vietos lietuvių radijų sveikindamas visus lietuvius, prisiminė ir paklydėlius. "Turėkime tokiems ne pyktį, bet pasigailėjimą — tai nelaimingi. Jie prilygsta akliam ar aptemdyto proto. Aš tik'u, kad 90% iš jų, jei pamatytų savo akim okupanto žiaurumus Lietuvoje ir visuose tiek bolševikų užimtuose kraštuose, tiek pačioje Rusijoje; jei pamatytų, kad bolševikai pavertė žmogų į beteisį gyvulį, kaip jie paniekė moterį, demoralizavo ir ištvirkino vaikus — ir jie praregėtų, ir jų širdys neišlaikytų. Nes juk daugelis ten turi giminių, kuriuos okupantų režimas laiko lyg spancietus milžiniškame kalėjime. Pabėgimo iš to kalėjimo nėra. Sienos apvertos aklinais spygliuota viela, dieną ir naktį saugojamas ginkluotų mongolų su šunimis. Štai kodėl sakome, kad tas pasaulis yra už geležinės uždangos."

"Vis dėlto žmonės bando pabėgti, rizikuodami savo gyvybe. Tūkstančiai pagaujami, vienam kitam pasiseka pabėgti. Iš jų sužinome, kas darosi mūsų tėvynėje. Bėga iš ten ne tik šiaip sau piliečiai, bėga ir to kalėjimo sargai, ir aukšti pareigūnai."

Ivertindamas kovą tarp Rytų ir Vakarų, kalbėjo: "Laisvasis pasaulis ilgai ti-

IŠ GEN. KON. J. BUDRIO KALBOS ROCHESTERYJE

kėjo Maskvai, gal per ilgai nieko nedarė prieš ir tuo savo neveiklumu davė Sovietam galimybę ginkluotis, stiprėti ir plėstis toliau ir Azijoje, ir Europoje. Pagaliau paskutinieji nauji komunizmo įsitvirtinimai Kinijoje, Korejoje, Indokinijoje atidarė akis, ir laisvasis pasaulis pradėjo apsiungti į bendrą frontą tolimesnei agresijai sulaukyti.

"Laisvajame pasaulyje Amerika yra stipriausia ir pajėgiausia valstybė, jai tad visi ir patikėjo vadovybę. Amerika nesigaili milžiniškų, tiesiog astronomiškų sumų, kad pakeltų antrojo pasaulinio karo sugriautos Europos gerovę, taip pat nesigaili ir atsilikusioms tautom Azijoje. Viso to rezultatai Europoje jau pasireiškė: Vokietija jau pilnai atsigavo, Prancūzijoje, Belgijoje — ekonominė padėtis irgi žymiai pagerėjo."

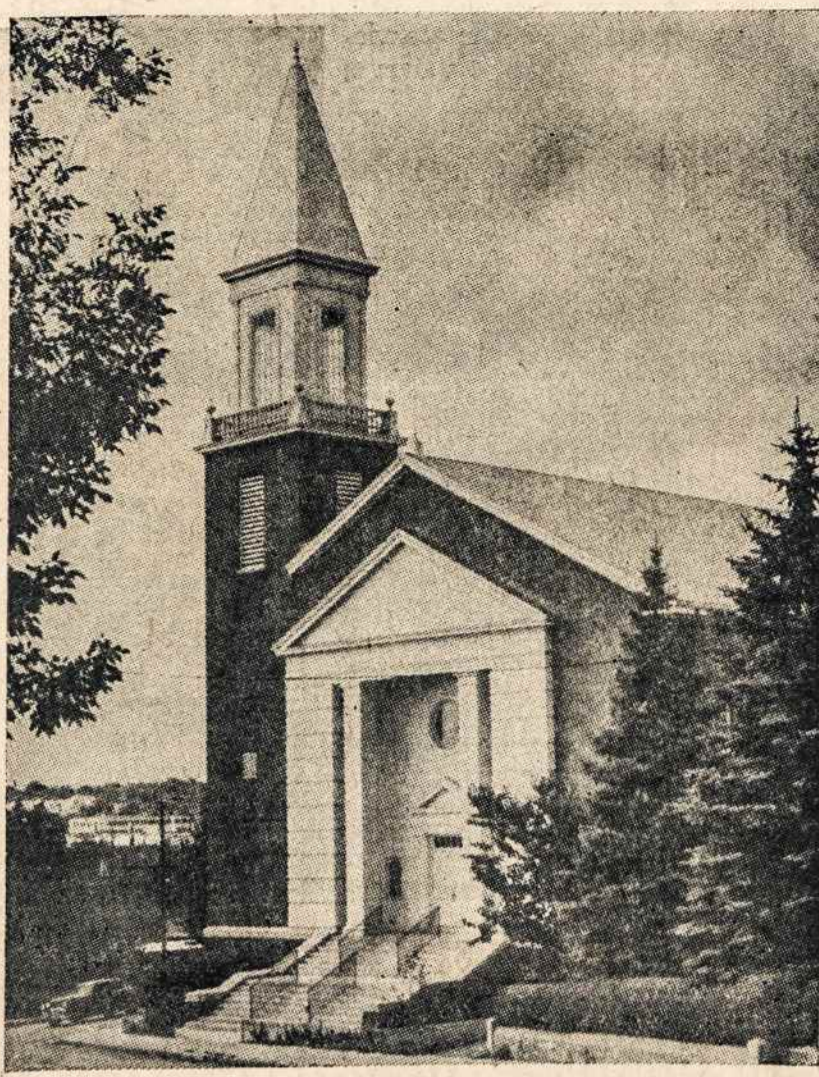
Nušvietęs iš vienos pusės Sovietų ginklavimąsi ir nuolatinę grėsmę dar laisvėje esančioms tautom, iš antros pusės Amerikos talkingą politiką ir globą visom persekiojamom tautom, sustojo prie lietuvių dalyvavimo bendroje kovoje:

"Amerikoje visuomenės organizacijos ir pavieniai aukotojai sukūrė Laisvosios Europos Komitetą. Jo rėmuose

duota galimybė visom pavergtom tautom turėti savo komitetus ir yra sudarytos sąlygos jiems veikti. Tuo būdu jau treči metai veikia Lietuvos Laisvės Komitetas... Paskutinis laimėjimas tai Pavergtųjų Tautų Sąjunga, kurią sudaro devynios Sovietų pavergtos tautos: Estija, Latvija, Lietuva, Lenkija, Čekoslovakija, Vengrija, Rumunija, Bulgarija ir Albanija. Ta organizacija sudaryta ir veikia Jungtinių Tautų pavyzdžiu. Ji jau pasireiškė ir įsitvirtino kaip naujas forumas vieningoje kovoje už pavergtas tautas. Gegužės mėn. ta organizacija planuoja turėti vienos savaitės posėdžius Europoje."

Pažymėjęs diplomatų, konsuliarinių atstovų, komitetų ir kitokių organizacijų veiklą, o ypatingai išskeldamas pavergto krašto įnašą į bendrą kovą dėl laisvės, kalbėtojas baigė:

"Bendrai ir vieningai dirbdami su visu laisvuojančiu pasauliu, Amerikai vadovaujant, sulauksime ir laisvos Lietuvos."

Naujasis šv. Kazimiero bažnyčia Brocktone.

BROCKTONO PARAPIJA IŠMOKĖJO VISAS SKOLAS

Atvykus prel. Pr. V. Strakauskui į Brocktoną klebonauti, buvo įvykdytas brocktoniečių noras pastatyti naują bažnyčią. Prieš pradėdami statyti bažnyčią, tikėjimo priešai buvo paleidę gandus, kad naujas klebonas apdėjęs parapijiečius tokiais mokesčiais, kurių jie ir jų vaikų vaikai nepajėgs išmokėti. Bet tų gandų skleidėjų didžiai apsilvita. Per septyni savaites klebonas iš sąkyklos visiems pranešė, kad visos parapijos skolos išmokėtos. Parapija dar turi keletą tūkstančių dolerių naujos klebonijos statybai.

Sunkiai serga

senosios kartos darbuotojas ir vienas iš pirmųjų Franklin klubo organizatorių, Martinas

Jis aktyviai yra dirbęs spaudoje, veikęs organizacijose, aukomis rėmęs kilnius kitų sumamus, o ypač yra padėjęs ne vienam jaunuoliui siekti aukštesnio mokslo.

Tegul Aukščiausiojo palaima lydi mielą Jubiliatą ir toliau sėkmingai vadovauti šv. Kazimiero parapijai. A. L.

WORCESTER, MASS.

Prie Kalėdų Eglutės lituanistinės mokyklos mokiniai atliko giesmių, dainų, plastikos, eilėraščių bei šokių pyne. Vakarą atidarė vedėjas mokytojas J. Baškys. Programą paruošė ir vadovavo mokytojos: Jasutienė, Babickienė ir I. Savickaitė. Tėvų komitetas ir tėvai parengė turtingus užkandžius, kurių metu kalbėta mokyklinėmis aktualijomis, ypač gražių minčių pažėrė prel. K. Vasys. Dar bevalgant jaunieji turėjo įvairių žaidimų, laimėjusieji gavo dovanų. Visus apdovanojo — Kalėdų senelis (Mockus).

PLB Worcesterio naujoji valdybon išrinkta pirmininku — L. Leknickas, L. Kačinskis, Pr. Stanelis, A. Vagelis, V. Mačys. Revizijon: J. Bertasius, P. Alavošius, Pr. Pauliukonis. PLB rinkimų komisijon: E.

Meilus, St. Jasutis ir J. Kavaliauskas.

Ateitininkų MS vakarienė bus sausio 29 d. Veteranų salėje. Ruošia ateitininkai mokslieiviai. Programos metu kalbės V. Paulius.

Išsikūrė ateitininkai jaunūčiai. Pradžiai turi 20 narių. Vadovauja dvi ateitininkės eendragės ir sesuo Scholastika.

Smarkiai prenumeruojas Darbininką. Platintojas, senas Worcester lietuvių veikėjas, J. Glavickas užsiprenumeruojantiems duoda dovanų Dr. K. Širvaičio knyga "Zodis Darbininkui."

Sniegulių vakaras, ruoštas sodaliu, pavyko labai gražiai. Buvo daug gražaus jaunimo, tačiau ir salė sniegulėmis buvo gražiai išdabinta.

Mot. Soc. klubas džiaugiasi, ne tik kad pavyko daug skanių pyragų paruošti, bet ir per kur. Bernatonių iš Vokietijos gautus už Kalėdų siuntinėlius padėkos laiškus.

Daugybė į Bostoną rengias vykti paminėti bendrai Nepriklausomybės šventę vasario 22 d. Jau autobusus užsisakė Aušros Vartų Dr. Ja, sodalės, ruošias 69 Moterų kuopa, jaunimas, net vaikai.

Patenkintos vienuolyne Brocktone pas seses dvi jud. (nukelta į 8 psl.)

Pekarskis. Guli Brocktono ligoninėje.

Grigienė, LDS ilgamečio 1 kp. pirmininko K. Grigo žmona prieš tris savaites paslydusi ant ledo išsilaužė ranką. Gydosi namie.

Pasveiko

A. Peldžius, buvęs "Darbininko" administratorius buvo pasidavęs operacijai. Pereitą savaitę grįžo iš ligoninės namo ir jau pradėjo dirbti.

Nauja valdyba

Kazimieriečių klubas, kuris didelėmis aukomis prisidėjo prie bažnyčios statymo ir daug aukojęs Lietuvai nepriklausomybei atgauti, pereitame susirinkime išrinko naują valdybą, būtent: Viktoras Juzėnas — pirm., Tomas Milauskas — vicepirm., Kaz. Kaminskas — nutarimų rašt., Robertas Kaminskas — finansų rašt.; A. Valantukevičius — ligonių rašt.; J. Mickevičius — kasininkas; Richardas Yarmalavičius, A. Babulis ir Pr. Saulėnas — izdo globėjai; Pr. Jančiūnas — tvarkdarys. Į direktorių tarybą išrinkta: R. Kaminskas, Pr. Grigaitis ir A. Yeškis, menedžerium — A. Peldžius.

Pirmiau porą metų sėkmingai pirmininkavo ir vadovavo Matas Mašidlauskas. Dėl savo asmenių darbų klubo vadovybę perdavė naujam irgi energingam pirmininkui.

Vaižino

Zinomas biznieriuis ir vienas iš seniausių Brocktono gyven-tojų ir verslininkų Wm. Zinkevičius, kuris turi gerai į-

rengtą maisto krautuvę, 15 Arthur St., buvo atsilankęs į kazimieriečių klubą ir visiems atnešė iš savo krautuvės skanių valgių. Jis yra buvęs šio klubo pirmasis pirmininkas ir jam vadovavęs keletą metų.

LDS susirinkimas

Sekmadienį, vasario 6 d., tuojau po mišparų bažnytinėje salėje įvyks LDS metinis susirinkimas. Prašome visų narių gausiai dalyvauti ir užsimokėti už "Darbininką".

Pp. Gureckai nupirko Ramuvos Parką

šv. Kazimiero parapijai neturint galimybės parką gerai prižiūrėti, pardavė jį Brocktono darbuotojams — Aleksandrui ir Onai Gureckams. O. Gureckienė yra viena iš veikliųjų parapijos darbuotojų. Ji nuoširdžiai dirba nevien savo parapijai, bet ir įvairiems visuomeniniams. Taigi reikia sveikinti, kad šis gražus ir per daugelį metų lietuviams žinomas parkas pateko Gureckams, o ne kitataučiams.

Dabar Gureckai įsijuosę jį tvarko ir gražina. Iki ateinančio pavasario bus jis taip išgrąžintas ir pagerintas, kad turės visai kitą išvaizdą.

Šiame parke yra įrengta graži šokiama salė. Joje gali ma taip pat rengti visokie renginiai: vestuvės, jubiliejų sukaštuvės, šokių parės ir t.t. Norintieji užsisakyti piknikams Ramuvos parką, kreipkitės į A. ir O. Gureckus, 71 Claremont Ave., Brockton, Mass. arba telefonuokit: Brockton 8-1775-W.

P. Zvalgaitis

Kareivis šovė į tabernakulą ir patsai krito negyvas

Prancūzijoje plačiai kalbama apie vieną nuostabų atsitikimą, kuris neseniai įvyko Indokinijoje. Jį aprašė katalikų dienraštis "La Croix" (Kryžius), pasiremdamas vienuolės laišku. Laiškas buvo paskelbtas, tikta patikrinus jos autentiškumą ir pritarus Paryžiaus kardinolui Feltn.

Laiškas yra rašytas vienuolių karmeličių viršinėms iš Bui Chu kaimo, kuris yra šiauriniame Tonkine, dabartiniame Vietname. Ta vieta nuo 1946 metų buvo kovų zonoje, kuri ėjo iš rėnkų ir rankas tai komunistam, tai prancūziam. Gyventi toje vietoje buvo nesaugu, tačiau karmelitės vienuolės iš savo namų Bui Chu kaime nesikėlė į Hanoi, nors apaštališkasis delegatas vysk. Dooley buvo pataręs joms pasitraukti. Laimė vienuolyną

saugojo ir jįsai ligi praėjusių metų birželio mėn., kai Indokinijoje buvo sustabdytas karas, liko nesugriautas. L'ko jame ir vienuolės, kurių vienuolyną čia įsteigė Montreale, Kanados, karmelitės; savo tarpe jos turi nemažai vietinių vietnamiečių seserų.

Praėjusių metų lapkričio mėn., kaip nurodoma tame laiške, atėjo prie vienuolyno vartų komunistas kareivis ir pareikalavo jį įsileisti į vienuolyną. Jis turįs kažką patikrinti. Apėjęs visus kambarius, priėjo prie uždarytų koplyčios durų ir paklausė:

— O kas už tų durų?
— Ten Dievas gyvena, — atsakė vietnamietė vienuolė, — ir prašau tame kambaryje elgtis pagarbiai.
— O kur tas jūsų Dievas?

LAWRENCE, MASS.

Parapijos vakaras sausio 16 praėjo jaukioje nuotakoje. Buvo suvaidinta komedija "Piršlybos", kurią režisavo kun. A. Klimas. Vaidino: L. Švenčionienė, J. Valiukonis, M. Markevičius, A. Lešinskas, E. Marcinkevičiūtė, M. Pilypienė. Muzikinėje programoje vyru ir vaikų chorai padainavo po kelias dainas, iš kurių išpūdingiausiai nuskambėjo vaikų sudainuota "Išbėgs, išbėgs pelė". Solo iš suaugusiųjų dainavo J. Černiauskas (baritonas) ir F. Suslavičiūtė (sopranas), o vaikai instrumentais grojo: V. Elešinskas (akordeonu), K. Melvin (fortapionu), L. Slošek (akordeonu), V. Vasyliūnas (cello), R. Vasyliūnaitė (smulku). Suaugusiųjų ir vaikų choras paruošė ir dirigavo Iz. Vasyliūnas; jis dirbo ir su solistais. Solistams ir vyrų chorui akompanavo V. Vasyliūnas, vaikų chorui — R. Vasyliūnaitė. Programos vedėju buvo J. Blaževičius. Organizacinį darbą atliko kun. A. Janiūnas. Publikos buvo prisirinkusi pilna parapijos salė.

Šv. Elzbietos Draugija sausio 10 susirinkime išrinko naują valdybą; pirmininkės pareigos atiteko šaukimienei. Sausio 11 Venčienės pastangomis šv. Elzbietos Draugijos naudai buvo surengtas parodomasis skalbimo vakaras. J. S.

WATERBURY, CONN.

Kristaus Kančios arkibrolija sausio 16 susirinkime turėjo progos išgirsti raštininkės Uršulės Liutkevičienės pranešimą. Paaiškėjo, kad praeitais metais kiekvieno mėnesio 3 sekmadienį, 7 val. rytais, būdavo mišios arkibrolijos intencija. Iš viso giedotų mišių būta 23 ir 6 skaitytos. Parapijai aukota \$100, velykinių altorių puošimui \$75, pranciškietėms \$25, N. Pr. seserim \$10, misionieriam \$50.

Susirinkime dalyvavo dvasios vadas kun. A. Čebatorius. Nutarta kas 4 mėnesio sekmadienį užprašyti mišias ir eiti prie komunijos jungtinai su kitomis draugijomis: Kančios arkibrolija, Apaštalavimo dra. Gyvojo Rožančiaus dra. ir Tretinukų kongregacija. Taip pat nutarta pasiųsti mišiom pasionistams už ligonius, gegužės mėn. už motinas ir birželio už tėvus, bei užprašyti mišių mūsų bažnyčioje už mirusius parapijos kunigus.

Išbuvusį 10 metų šios arkibrolijos raštininke U. Liutkevičienė iš pareigų atsisakė. Raštininkės pareigom išrinkta S. Dumčienė. Buvusi raštininkė nuoširdžiai padėkojo už visokią pagalbą pirm. M. Kavinauckienei, O. Žektienei, M. Šambarienei ir kitom narėm. bei susirinkimo dalyvėm. Ta pačia proga U. Liutkevičienė pagerbtai buvo suruoštos vaišės, kurių metu pasikeista draugiškom kalbom bei linkėjimais. U. L.

IŠ VISUR

• **Liet. Kunigų Vienybė** Amerikoje paruošė kunigų šelpimo fondo įstatus, kuriuos šiomis dienomis išsiuntinėjo susipažinti r padaryti savo pastabas. Įstatus paruošė specialiai komisija, pirmininkavo kun. J. Čepukaitis.

• **Ateitiš žurnalui** paremti prel. Pr. Juras ir kun. V. Slavyvas paaukojo po 25 dolerius, džiaugdamiesi gražiai leidžiamu tuo katalikišku jaunimo žurnalu ir linkėdami jam sėkmės.

• **Broliai Žukauskai**, Hamiltone, Kanadoje, nebedami didesnių išlaidų, nufilmavo praeitų metų svarbiuosius lietuvių įvykius: katalikų kongresą Hamiltone. Lietuvių dieną Toronte, Niagaros lietuvių šventę ir eilę kitų. Filmas spalvotas, pritaikyta lietuviškų plokštelių muzika.

• **Lietuviškoje bibliotekoje**, kurią įsteigė Hamiltono ateitininkai, galima rasti beveik visas lietuviškas knygas. Žmonės biblioteka domis ir mielai knygomis pasinaudoja.

• **Lietuviai ūkininkai** Argentinoje, šiaurės Paranoje, kasmet stengiasi plėsti kavos ūkį. Dėl didelio derliaus ir aukštų kainų kavos ūkis geriausiai apsimoka.

• **Sao Paulo**, Brazilijoje, lietuvių kolonijoje apie 50 procentų lietuvių yra namų savininkai.

• **Aušros Vartų bažnyčia** Montrealyje iš lauko jau baigta. Dabar tęsiami vidaus darbai.

• **Mirė kun. Antanas Šmulksčys**. Iš Lietuvos gauta žinia, kad kun. Antanas Šmulksčys mirė 1950 m. Mirties aplinkybės nenurodytos. Velionis gimė 1886 sausio 16, bendradarbiavo "Šaltinyje", "Draugijoje", "Viltyje", buvo "Laisvės" redaktoriumi, Papanonio slapyvardžiu išleido keletą eilėraščių rinkinių. Lietuvos seime buvo krikščionių demokratų frakcijos pirmininkas.

• **Lietuvių diena - piknikas** Metnebank Porte, Me., šiais metais bus rugpjūčio 14 d.

• **Stamfordo, Conn.**, nedidelė lietuvių kolonija parodė daug nuoširdumo ir meilės vargstantiems tautiečiams Europoje ir 1954 m. suaukojo Balfui 402,50 dol.

• **Lietuvišką kooperatyvinių** banką įkūrė Montrealyje, Kanadoje. Bankas pavadintas "Lito" vardu. Į banko valdybą išrinkti: A. Norkeliūnas, I. Balsys, D. Jurkus, P. Rudinskas, J. Viliušis.

• **Philadelphijos** ateitininkai "Ateičiai" paremti atsiuntė 100 dol.

Pittsburgh, Pa. — Vakari-nės Pensylvanijos Jungtinių Lietuvių Organizacijų Komitetas vasario 27, sekmadienį, kviečia organizacijas, klubus, parapijas, abu Susivienijimus, Federaciją, chorų, vyčių, rādijo valandėlės direktorius, santariečius bei kitus sambūrius ir pavienius veikėjus susirinkti 3 val. p.p. į Lietuvių Labdarybės draugijos salę, 424 Locust St., McKees Rocks, Pa. Susirinkime bus renkama nauja valdyba ir pasiskirstyta pareigomis, ruošiant tradicinę Lietuvių dieną rugpjūčio 7. Dabartinę valdybą sudaro: pirm. adv. E. A. Shultz, sekr. N. Evans ir kor. F. Žilionis.

Join the **MARCH OF DIMES** January 3-31

"Darbininko" administracijos galima gauti **LITERATŪROS METRAŠTĮ GABIJA** išleista 50 m. spaudos atgavimo ir 10 - trenties sukakčiai paminėti. Didžiulė 550 psl. — \$6.50

O KO KO?

Turėjau nelaimę patekti į kitą miestą. Prie jos pritaupo nauja nelaimė — pamečiau savo pažįstamo adresą. Tada mane išliko dar viena nedalia gatvėje.

E'damas kur akys neša, užtačiau ant nelaukto pažįstamo. Buvo prisiūgęs viename šieno kūgyje bėgdami iš Lietuvos. Aš jam ir sakau nudžiugęs:

— Sveikas, lig šiol nematytas. Pažįsti gerai tą miestą? Sakyk, kur gyvena...

— Nežinau. Labai skubu.

— O kur jau taip skubi akis išdeges?

— Į darbą. Sudiev!

Dūlinu toliau. Ogi žiūriu čia ir kitas mano pažįstamas. Mudu buvome susidraugavę Vokietijoje. Už cigaretes aš pirkdavau iš jo versieną. Aš jam dabar ir sakau:

— Sveikas, ligi šiol nesutiktas. Pažįsti gerai tą miestą? Ar nežinai, kur gyvena...

— Ne. Atsiprašau. Baisiai skubu.

— O kur jau taip skubi galvą pametęs?

— Iš darbo. Sudiev!

Einu aš plačiąja gatve toliau ir išvystu trečią pažįstamą, ar geriau, pažįstamą. Mudu likimas suvedė ant to paties laivo, kur vežė Amerikon. Abu būvome įsikibę į tą patį turėklą, kai galvos sukosi ir pikta darėsi. Aš ir suturėjau tą moteriškę:

— Sveika, seniai matyta. Pažįsti gerai tą miestą? Ar nepasakytum, kur gyvena...

— Nieko negaliu sakyti, neturiu laiko. Pasiutusiai skubu.

— O kur jau taip skubi visa įkaitusi?

— Skubu pietų, darbo pertrauka. Sudiev!

Mane jau ir apmaudas ir nusiminimas apėmė. Neskuibančio žmogaus gatvėje negali rasti.

Pagaliau išvydau pora žmonių, gerų pažįstamų. Mes gyvenome kartu, vos atvykę, tik jie paskui išsikėlė ir — nė vamp! Pas juos ir važiuavau, gavęs iš kažkur adresą.

— Sveiki, aš kaip tik pas jus! — riktelėjau rankas išstėtęs.

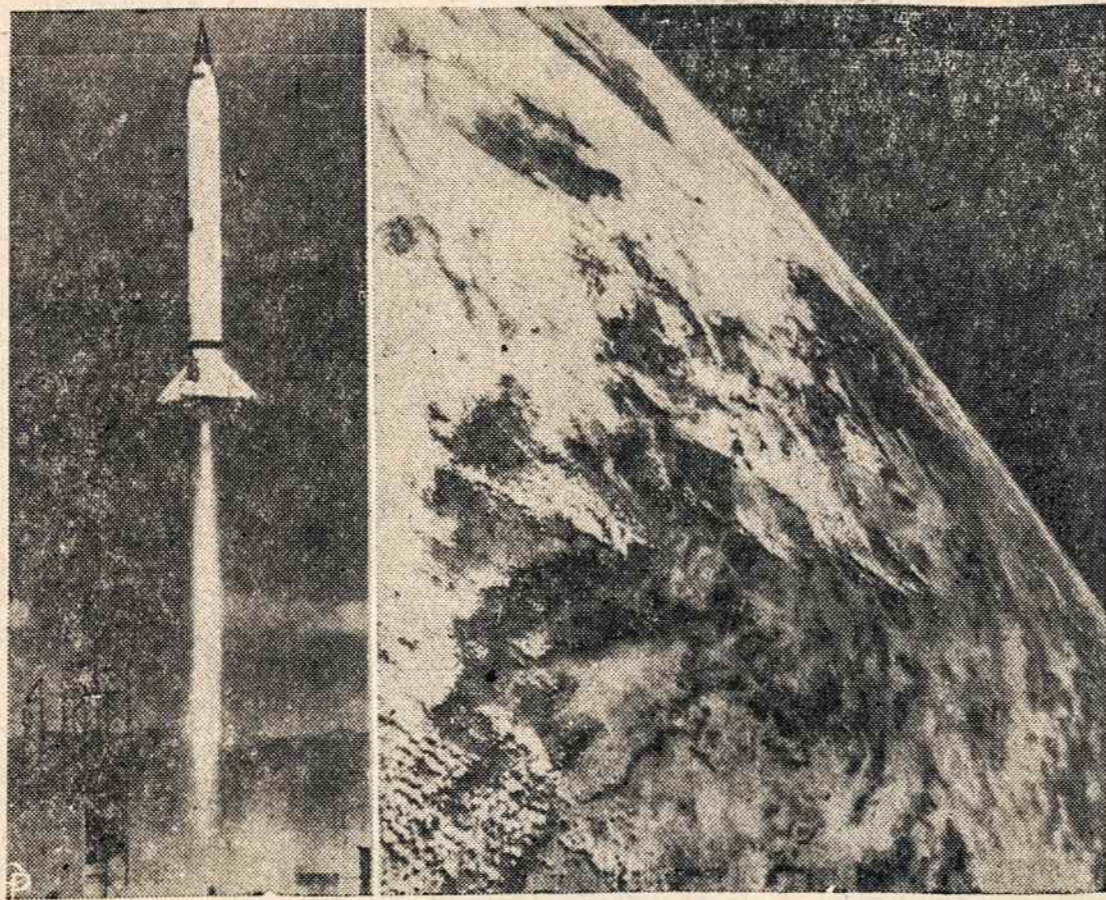
— Pas mus Gaila, negalim priimti. Skubame...

— O kur jau taip skubate trukčgalviais?

— Mūsų pažįstamas, tikriau sakant, gminė skubiai mirė. Labai atsiprašome. Sudiev!

Neturėdamas ką veikti nusukėjau ir aš ton šalin, kur jiedu nudūrė. Ir ką sakysite? Radau ten visus anksčiau skubėjusius žmones. Juos tvarkė laidotuvių direktorius.

Zv. BePastogis

TAIP ATRODO (dešinėje) JAV vakarinės žemės ir Meksika iš 158 mylių aukščio, kurį pasiekė ir iš ten nufotografavo paleista raketa (kairėje).

DAUGIAU JOKIEM GANDAM NIEKADA NETIKĖSIU

"Draugo" d'entraštis sausio 9 d. atidavė ketvirtąjį tūkstantinį už romaną. Man regis, kad joks kitas kultūrinis įvykis Chicagoje taip nesudomina žmonių, kaip tie "Draugo" skelbiami romano konkursai. Viena — kiekvienais metais į romano premijos įteikimo iškilmes sueina tūkstantis ir daugiau žmonių, antra — koks susidomėjimas, koks spūlioimas, kam ta premija atiteko?

Kai pirmasis romano konkursas iškėlė naują ir niekam nežinomą autorių, susidomėjimas dar padidėjo.

Tomis dienomis, po juro komisijos posėdžio, iki pačios premijos įteikimo valandos po Chicago vaikščiojo visokios nuomonės ir žinios.

Skambėjo telefonai, ir kiekvienas raštu besidomįs stengėsi pagauti B. Babrauską, "Draugo" štabo narius ar jų satelitus. Bet tie ir "po mirtina nuodėmė" paslapties neišdavė. Tada ieškota visokių reiškinų spaudoje ir gamtoje.

Pernai romano premijos įteikimo išvakarėse, kada žinia apie laureatą buvo griežtai slepiama, kažkas Halsted gatvėje pamatė praeinantį Algirdą Landebergį. Ryta jau plačiai po Chicago skambėjo žinia, kad Landsbergis kitokiais reikalais nebus atvažiavęs, kaip tik premijos pasiimti. Pavakarį jį tikrai pamatėme garbės prezidiumo pačiame viduryje besėdintį. Taip gamtos reiškiniai ir išdavė laureatą...

Šiais metais vėl pranašavo ir spūlio žmonės.

Merginos jau sveikino Baroną, literatūros žinovai — Vincą Ramoną. Treti kalbėjo, kad kažkoks baltimoriškis prasiitaręs, jog Nyka Nylūnas Baltimorėje niekur nebesirodąs lie-

REPORTAŽAS IŠ CHICAGOS

tuviškame veikime, turbūt, bus parašęs romaną ir laimėjęs premiją.

Bet iš "Draugo" aplinkos buvo išvogta žinia, kad romano premijos laimėtojas gyvena Michigano valstybėje. Dar kai Bernardas Brazdžionis per Salomėjos Narkelinaitės plunksną "Drauge" prasitarė, kad moters psichologiją taip puikiai tegalėjo pažinti tik moteris, ir kada Salomėja, kaip ji pati "Drauge" prasitarė, net nustebo iš džiaugsmo, sužinojusi naują laureatę, tada visai Chicago buvo aišku, kad premija laimėjo moteris: B. Brazdžionis sakė, kad ne debiutantė. Todėl metraščiai, rašytojai kalendoriai ir kiti šaltiniai išdavė, kad laureatė turėtų būti ne kas kitas, o Alė Rūta-Nakaitė.

Sausio 9 d. "Dar'aus-G'rėno" salė prisikimšė pilna. Didelę dalį sudarė moterys. Kai prasivėrė uždanga ir pasirodė garbės prezidiumas, pagarbioje vietoje sėdėjo Lietuvos konsulo žmona p. Daužvardienė. Maždaug toje pačioje vietoje

yra sėdėję J. Gliauda ir Landsbergis. Ir atsiduso tada mano kaimynė:

— Daugiau niekada jokiems gandams netikėsiu. Ponia Daužvardienė laureatė!

Bet Draugo bendradarbių klubo pirmininkas kun. dr. A. Juška, pradėdamas iškilmes, pirmasis pranešė laukta žinia, kad premija atiteko Alė Rūtai - Nakaitėi - Arbačiauskienei. B. Babrauskas, taręs šiltą žodį, išdavė, kad laureatė tik ką susilaukė dukrelės Detoroite.

Savotišką nuotaiką išgyveno tūkstantinė mūša — visi džiaugėsi dviguba rašytojos ir jos šeimos laime.

Niekas po tokios žinios nerūstavo, kad nėra laureatės. Kai laureatės vyras, inž. Arbačiauskas, perskaitė laureatės žodį, rodos, tarp Detoroite pasilikusios rašytojos ir Chicago nebebuvo jokio nuotolio, — visi buvome vienoje bendroje šeimoje.

Tokia savotiškai reta ir laiminga buvo šiemet "Draugo" romano premijos įteikimo šventė.

Almis Druša

NEDARBAS, UNIJOS, KLASIŲ KOVA

Bedarbių skaičius, sumažėjęs Kalėdų švenčių metu, po Naujų Metų vėl padidėjo. Priežastis yra ta, kad prieš Kalėdas daug darbininkų laikinai pasamdo pašto įstaigos ir krautuvės, kurios žmones aprūpina kalėdinėmis dovanomis. Kai dovanų pirkimo ir sveikinimų karštligė su šventėmis praėjo, tai pašto įstaigos atleido 298.000 laikinų darbininkų, o fabriakai ir krautuvės — 540.000. Šiame skaičiuje buvo tokių darbininkų, kurie pastoviai nedirba ir nuo nedarbo nėra apsidraudę; jie tikta švenčių proga pasinaudoja Federalinio užkalti "smulkies reikalais". Tačiau 85.000 buvo tokių, kurie netekę darbo, turėjo prašyti nedarbo (unemployment) pašalpų. Per pirmąjį šių metų savaitę pašalpų išmokėtos padidėjo 28 procentais. Padidėjimas užregistruotas 43 valstybėse, didžiausias (16,500) — New Yorke. Tikrai Michigano valstybėje bedarbių sumažėjo, nes gyvai dirba automobilų pramonė.

Seniausia Amerikoje tipografijos (spaudos) darbininkų unija įsisteigė 1815 m. sausio 7 d. ir šiemet minėjo 140 metų sukaktį Washingtone, bankete dalyvavo prez. D. Eisenhoweris, pasidžiaugė unijos darbu ir palinkėjo sėkmės ateityje.

Nuo 1935 metų tai unijai priklausantieji dirba 35 valandas savaitėje. Be unijos reko-

mendacijos (closed shop) į tipografijos darbą nepriima jau nuo 1842 m. Kai unija įsikūrė, buvo nustatyta dirbti 10 val. į dieną ir buvo mokama 9 dol. savaitėje. Dabar dirbama tik pusę tiek laiko, o atlyginimas pakilo nuo 10 iki 15 kartų.

Sunkvežimių vairuotojams (truck drivers) Chicagoje ir apylinkėse pakeltas atlyginimas į valandą 26 centais ir padidintas procentas už nuvažiuotą mylių skaičių. Sutartis padaryta trejiems metams. Ji paliečia tolimų distancijų 54.000 sunkvežimių vairuotojų.

Iowos unijų vadai (AFL) tarėsi su įvairių konfesijų dvasiškais, kad prie unijų lojalų ir fabriku būtų paskirti kapelionai. Kai kuriose vietose tokie katalikų kapelionai jau pradėjo darbą.

Klačių kovos Amerikoje buvo išvengta dėl darbo unijų, kurios rūpinimosi darbininkų gerove nesuplakė su politiniais interesais, kaip atsitiko kituose kraštuose — pastebi Msgr. James McNamara, sv. Jono Krikštytojo katedros rektorius Savannah, Ga., rašydamas tai "Our Sunday Visitor" savaitraštyje. Jis pataria ir toliau darbininkams neapsileisti ir neleisti, kad komunistai čia vartytų savo pragarišką propagandą. Msgr. J. McNamara yra žinomas katalikų kovotojas už darbininkų gerovės kėli-

DETROITO VAIDINTOJAI ANT RATŲ

Vaidybos mėgėjų ansamblis, vadovaujama Z. Arlauskaitės-Mikšienės, pradėjo čigoniską gyvenimą: sausio 15 su "Aušros sūnumis" nudarėjo į Clevelandą, sausio 23 veža į Chicago S. Ciurlionienės "Punigėlius" (antrą kartą), o kovo 5 "Aušros sūnus" nugarbėns į Londoną, Kanadon.

Tenka stebėtis 65-metės režisierės entuziazmu ir vaidintojų pasiukojimu. Na, ir palinkėti reikia, kad ašys atliktų!

Lietuvos Nepriklausomybės šventė

detroitiškiai šįmet minės vasario 13. Pamaldos bus iš vakaro šv. Antano bažnyčioje ir sekmadienį iš ryto 11 val. suma. Po pietų 3:30 val. Western aukštesniosios mokyklos salėje (prie Clark parko) bus iškilmingas minėjimas. Kalbės Alto pirm. L. Šimutis ir sen. Patrick McNamara. Meninę dalį išpildys detroitiskiai dainininkai ir tautinių šokių grupė.

Minėjimą rengia Lietuvių Organizacijų Centras. Norėtųsi, kad šiemet minėjimas prasidėtų punktučiai (atsakinga visuomenė!) ir kad per ilgai neužsitęstų (pamastykit rengėjai!).

Studentai džiugins detroitiskius

Vasario 19 7 val. vak. St. Clement salėje (2950 25th St. prie Michigan Ave.) Lietuvių Studentų S-gos Detroito skyrius rengia viešą vakarą. Įvairią ir įdomią programą išpildys Clevelando, Chicago, Urbano ir Detroito studentų meninės pajėgos; balerinos, dainininkai, tautinių šokių šokėjai, poetai ir kt. Po programos — šokiai bendri. Gros puikus ukrainiečių orkestras. Veiks ir bufetas. Bilfetai po 1.25 dol.

Tai bus bene paskutinis prieš Užgavėnės pasilinksminimas ir visi, kas norės jaunatviška nuotaika pagyventi,

atėję daug džiaugsmo pas studentus patirs.

Rajoninis suvažiavimas

Lietuvių Studentų Sąjungos prasideda vasario 19 d. 9 val. iš ryto St. Clement salėje, 2950 25th St. Suvažiavama studijų dienoms. Kurių pagrindinė tema: "Lietuviškojo švietimo problemos ir uždaviniai".

Paskaitų pasiklausyti kviečiami ir ne studentai.

Smulkių informacijų teikia studentė Liuda Griškelytė, 6424 Asbury Park, Detroit 23, Mich. Tel. LU 2-0233.

P. Natas

OMAHA, NEER.

Ruošiamės minėti Vasario 16 Vietinė bendruomenė sausio 16 susirinkime pasiskirstė pareigom Nepriklausomybės sukakties minėjimui surengti. G. Velička rašo scenai vaidinimą ir tuoj ims' repetuoti. Kiti ruošia dainas, šokius ir p. Tikimasi sudaryt nemažą sumą Lietuvos laisvinimo reikalui.

Tomas Kinsella,

sūnus seno mūsų kolonijos gyventojų, atliekamu laiku dirbinėja iš odos įvairius daiktus, k. t. pinigines, rankinukus ir p. Jo gaminių poreikavimas vis didėja. Taip pat Zigmantienė, kun. Krasnicko sesuo, mėgsta megzti. Ji pagamino bažnyčiai altoriaus dangalą.

Parapijos darbuose

nuosirdžiai pasidarbavo ši mėnesį A. Palinskas, A. Petučionis, mok. F. Pabilonis, A. Pocevičius, J. Podwinski ir K. Pamerneckas. Pinigais auko'o po 25 dol. mok. V. Bulkaitis ir M. Wolczak.

Kalėdojimas

Šiuo metu parapijos kunigai lanko žmones, laikydami lietuviško kalėdojimo papročio. Ta proga aptariami parapijiniai reikalai bei surašinėjami gyventojai. Žmonės gausiai aukoja parapijos reikalui. Per pirmą savaitę, kaip paskelbė klebonas, suaukota 339 dol.

Maskvos radijas paskelbė, kad paskutiniųjų metų bėgyje priaugta pusantro milijono karvių ir pusketvirto milijono kiaulių.

Amerikoje 10 milijonai moterų ir 7 milijonai vyrų yra perskaite visą šv. Raštą.

Užsakyk savo vaikams "EGLUTĘ!"

Chicago, Ill.

GERAI ĮRENGTA TAVERNĖ

parduodama paties savininko. Kamapas 45 ir Honore, geram lietuvių ir lenkų rajone. Atiduodamas ir patentas. 3 kambarių butas. Pajamom šaltinis.

NEPAMIRŠKIME LIETUVIŠKŲ KNYGŲ!

DARBININKO ADMINISTRACIJOJE GAUNAMOS ŠIOS KNYGOS:

RELIGIJA IR FILOSOFIJA
A. Maceina. Saulės giesmė, 454 p. \$5.00
A Maceina. Didysis inkvizitorius, 222 p. 2.00
J. Končius. Džiaukis gyvenimu, 72 p. 0.70
Nell Vian. Sv. Antanas Paduvietis, 145p. 1.00
Dr. J. Prunskis. Prie vilies kryžiaus, 139 p. 1.50

Šventųjų gyvenimai, 936 p. 2.00
G. de Fonesca. Marija kalba pasauliui, 264 p. 0.50
Prel. Pr. Juras. Pranašystės apie pasaulio galą, 111 p. 1.00
M. Pečkuskaitė. Mergaitės kelias, 99 p. 0.75
Kun. J. Vaitkevičius. Gyvoji dvasia, 464 p. 5.00

Maldos apaštalavimas, 176 p. 0.15
Tomas Kempietis. Kristaus sekimas, 424 p. 2.00
Štai žmogus (Gavėnės knygutė), 186 p. 1.00
Dr. J. Grinius. Laisvė ir būtis, 151 p. 2.00
Naujas Testamentas (įrištas) 2.00

LIETUVOS ISTORIJA IR GEOGRAFIJA
V. Augustinas. Lietuvos vaizdų albumas 5.00
Lietuvos archyvas, 436 p. 1.50
Telšių kankiniai, 100 p. 0.25
J. Grišmanauskas. Tolinieji kvadratai, 200 p. 2.00
Vac. Biržiška. Vysk. Valančiaus biografijos bruožai. 100 p. 1.00
V. Gidžiūnas. O.F.M. Legendarijokėji O.F.M. kankiniai, 45 p. 0.50
J. Karys. Nepriklausomos Lietuvos pinigai, 255 p. 5.00
J. Zilevičius. Česlavas Šašauskas, 127 p. 2.00

BELETRISTIKA

J. Kmitas. Vytis ir erelis, 576 p. 1.00
E. Williams. Medinis arklys, 192 p. 2.00
J. Gailius. Susitikimas, 155 p. 1.50
Guareschi. Don Kamilius: pasaulis, 324. 3.50
V. Andriukaitis. Audra žemaičiuose, 218 p. 2.20

P. Andriušis. Anoj pusėj ežero, 101 p. 1.50
A. Vaičiulaitis. Valentina, 142 p. 2.00
D. Pilla. Siela už sielą, 304 p. 2.00
P. Tarulis. Žirgeliai padebesiais, 99 p. 1.50
J. Grušas. Pabučiavimas, 155 p. 1.50
St. Būdas. Varpai skamba, 180 p. 1.50
V. Pietaris. Algimantas, 267 p. 2.00

POEZIJA

F. Kirša. Šventieji akmenys, 112 p. 1.50
J. Aistis. Sesuo būtis, 45 p. 1.00
J. Aistis. Be tėvynės brangios, 60 p. 0.50
A. Tyruolis. Kelionė, 126 p. 1.25
J. Kėkštys. Etapai (įrišta), 141 p. 3.00
Vai lėkite daimis! (200 dainų), 220 p. 1.00
A. Tyruolis. Laukų liepsnos, 44 p. 1.00

DRAMA

B. Sruoga. Kazimieras Sapiega, 250 p. 2.50
L. J. Voicėkauskas. Gimęs tautos genijus, 80 p. 1.50
J. Grinius. Žiurkių kamera, 120 p. 1.50

MUZIKA

J. Kačinskas. Misa in honorem Imm. Cordis 1.50
Č. Sasnauskas. Lietuviška muzika, 133p. 3.50

VAIKŲ LITERATŪRA

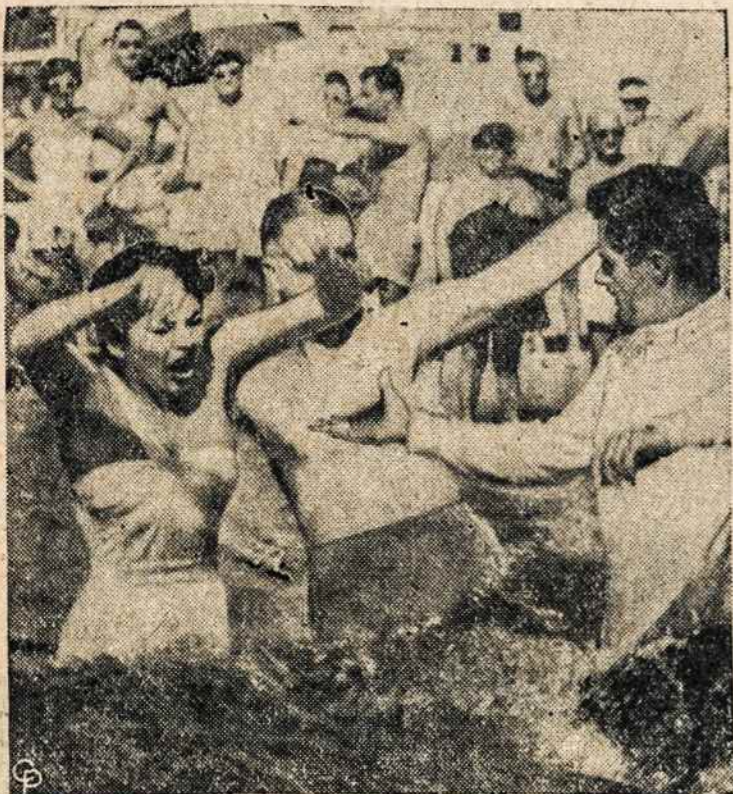
K. Čukovskis. Doktoras Aiskauda ir jo žvėrys, 93 p. 1.00
Haufas. Pasikos, 93 p. 1.25

MALDAKNYGĖS

Kun. St. Yla. Mažųjų maldos (Vardan Dievo) 1.25
Kun. St. Yla. Sveika Marija, 357 p. 2.50
Kan. F. Bartkus. Būk man malonus, 413 p. 2.00
Prel. Pr. Juras. Ramybės šaltinis, 544 p. 3.00

IVAIRIOS

Lietuvių kalbos vadovas, 606 p. 4.50
Amerikos lietuvių vardynas, 279 p. 5.00 (neįrištas) 7.00 (įrištas)

PERSLIOS karalienė Sorajai (k.) ir Miami šalta; dešinėje jos vyras — Sachas Riza Pahlevi.

TREČIOJI KARTA Hollywoode. John Barrymore, kurio tėvas irgi buvo kino aktorius, moko pozuoti savo sūnų.

Ivairenybės

Everesto aukštis

Indijos vyriausybė paskyrė specialią komisiją nustatyti Everesto kalno tikrąjį aukštį. Lig šiol kalno aukštis oficialiai buvo laikomas 8882 m. Komisija, be kitų įdomių mokslinių tyrinėjimų, nustatė, kad aukščiausias pasaulyje Everesto kalnas yra 12 m. aukštesnis, taigi viršūnė siekia 8894 m.

Reikšmingas auto nr.

Svedijos vienas dvasininkas prisistatė į užsienių reikalų ministeriją ir reikalavo pakeisti ministerio automobilio nr. Jis taip griežtai reikalavo, kad valdininkai susimerkė, ar jam visai namie. Tai pastebėjęs dvasininkas kalbėjo: "Mano visi penki pajautimai yra sveiki, bet kaip galima leisti, kad ministeris, kuris vairuoja mūsų šalies užsienio reikalus, važinėtu automobiliu su nr., reiškiančiu psalmę, kuri prasideda žodžiais: "Keliauk į ten ir išsiklas sau kapą."

Jei išliktum nuo atomo

Danų rašytojas Eiler Joergensen norėjo išmėginti, kaip eitų žmogui, jei jis po atominio bombardavimo atsiderėtų dar gyvas kokioje vienišoj saloj. Jis susitarė ir su žmona bei trim vaikais iškelti į vienišą salą Atlante pusei metų. Su savim pasiėmė palapinę, kruopų, miltų, pieno miltelių ir vitaminų tablečių. Šiapus turėjo maitintis paukščiais ir žuvis. Bet iki galo neištvėrė. Jei ne mūsų pasiimtas maistas, būtume badu išmirę — pareiškę grįžę. Žmona mėginusi saloje mokyti vaikus Danijos istorijos, bet koks gali būti mokslas, kai daug svarbiau išmokyti žuvis gaudyti. Joergensen pareiškė, kad nenorėtų priklausyti prie žmonių, išsigelbėjusių nuo atominio karo, bet vienišoj saloj.

Šokis tryse

Naujasis Anglijoje šokis yra trise — savotiška polka. Vienas vyras šoka su dviem merginomis. Šokis turįs pasisekimo. O sugalvotas dėl to, kad merginų perteklius esąs didesnis nei vyrų.

Kondensuotos knygos

Amžiuje, kuriame yra kondensuotas pienas, atsirado ir kondensuotos knygos. "Reader's Digest" leidžia mėnesines knygas, kurios vadinamos

"Condensed Books". Jose duodamos knygų santraukos. Leidinys turi apie pusantro milijono skaitytųjų. "Kondensuotųjų knygų" pasisekimas paskatino kitą firmą leisti "Best in Books", kurių per metus išleista šeši tomai. Kiekvienas tomas turi du pilnus romanus, dviejų romanų santraukas, du klasinius veikalus, juokų ir karikatūrų skyrių.

Kas yra optimizmas ir pesimizmas

Amerikos kino komikas Danny Jaye atsakė: "Optimistas yra vyras, kuris tiki, kad moteris, pasakius "iki pasimatymo", telefoninį pasikalbėjimą jau baigs." Rašytojas Schweitzer, besivaikščiodamas po Ziuicho gatves, pareiškė: "Optimistai mato gatvėse tik žalias šviesas, pesimizistai tik raudonas." O pagalvojus pridūrė: "Visai išmintingi spalvų nejaucia."

Jūrų vanduo gėlas

Jūrų vanduo sūrus ir jo vartoti negalima. Kad jį padarytum gėlą, reikia destiliuoti. Be tai labai brangu. Dabar sugalvotas būdas pavartoti tam elektros. Kubiniam metrui vandens išleina apie 5 kilovatvalandų. Per keletą valandų galima pagaminti naujais aparatais 1000 kub. metrų gėlo geriamo vandens.

Bus galima vaisintis laišku vokais

Laiškus užklijuodami daugelis voką palaižo. Skonis nepavydėtinas. Bet viena firma sugalvojo vokų kraštelių padaryti klizais, kuriuose būtų cianamo ir karamel skonis... Bus džiaugsmo laišku rašytojams. Bet kitas nepatogumas: reiks vokus saugoti nuo vaikų.

Kiek pasaulyje automobilių?

Praeity metų gale visame pasaulyje buvo 92 milijonai visokios rūšies automobilių. Amerikai tenka didžiausias skaičius — apie 55 milijonai. Žmonių skaičius vienam automobiliui: JAV — 2,8; Kanada — 4,3; Australija — 5,1; Anglija — 13; Prancūzija — 14,2; Belgija — 15,9; Pietų Afrika — 19,4; Vokietija — 32,3; Argentina — 43,4; Italija — 51,6; Rusija — 55,8; Japonija — 139,3.

Skaitykite ir plafinkite "Šv. Pranciškaus Varpelį"!

CALL LO 3-7291 TO PLACE, CANCEL OR CHANGE YOUR AD

HELP WANTED FEMALE

MESAZUOTOJA—gera proga geram asmeniui, ligučiai reikalingi patarnavimo, komisinė bazė. Turi sutikti gyventi Albany, N. Y. Rašykite: Miss Mae Brady, 17 So. Hawk St., Albany, N. Y.

LAIDOJIMO ISTAIGOS

is tamsybių į Amžinąją šviesą Mūsų jautriai atsivielgiamą ir kiekvieno pageidavimą ir laidotuvių virsta visais atžvilgiais jaukios. Kur Tobulumas Yra Tradicija THE DRAKE LAIDOJIMO ISTAIGA 54 Alexander Ave. Freeport, N.Y. FR 9-6563 Tarnauja katalikų tikėjime gyviems ir mirusiems.

REAL ESTATE

JAMAICA—2 šeimų plus butas (7 kamb.), tinka asmeniniam ar profesiniam naudojimui. Geros salygos, pusė bloko nuo požiūrio, dvigubas garažas, \$295 mėn. pajamos. Turi parduoti ligi sausio 30. Kaina \$22,500. Skambink AX 7-1613. Arti kat. mokyklos ir bažnyčios.

PUIKUS 5 kamb. plytų priekio namas, naujai dekoruotas, didelis gyv. kamb., valgom., moderni virtuvė, tarnaitės kamb. ir vonia I aukšte; 4 miegamieji, 2 vonios, saulės kamb. II aukšte. Kaina \$32,500. Arti kat. mokyklos ir bažnyčios. Savininkas. PEIham 8-1512.

LEVITTOWN, 1951 ranch, plotis 100x104 kamp., 7 kamb., 2 auto gar., puikus kiemelis; 2 miegam., ir vonia pastogė, patio, aplink apvažiavimas, plytų sienos ir kepinimų židynas. Arti kat. mokyklos ir bažnyčios. Sav. LE 3-7980

WHITE PLAINS, N. Y. — Center Hall mūrinis, moderni virtuvė, powder kambarys, 4 mieg. kamb., 2 vonios. Arti kat. mokyklos ir bažnyčios. Tikrai \$28,000. WH 9-0676, WA 7-7768.

"PIRK BETARPIAI" — 3 miegam., 2 vonios, TV, gyvenamasis kamb., valgom., virtuvė, 2 auto garažas, 100x100 plotas \$28,000. White Plains 9-1928. Arti kat. mokyklos ir bažnyčios.

NEW HYDE PARK—Lakeville nuosavybė, custom statytas namas su 8 kambariais, 3 pilnomis voniomis, 2 auto gar., visi įrenginiai, kiti priedai. Great Neck mokykla, kat. mokyklos ir bažnyčios. Prašo \$33,000. FL 2-7111.

SCHOLES BAKING, Inc.

V. Lukas — vedėjas 532 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel. EVERgreen 4-8802 Lietuviška duona — geriausia duona. Mes kepame duonas, pyragus ir pyragėlius pagal visų skonį. Tortai, ypatingai pragrai vestuvėms, krikštynoms ir kitoms iškilmingoms progoms. Užsakymai išpildomi kogeriausiai. Išvežiojame į krautus privaičius namus.

SIDABRINIAI DAIKTAI

Taisomi ir atnaujinami. Jūsų seni sidabro daiktai perdurbami, kad atrodytų lyg vėl nauji. Taisom ir perdurbam. Arbatos setai. Padėklai ir peleninės. Vandeniui indai. Zvakidės. Daržovėm lėkštės. Padėžai. Kiti vienetai. BERT F. BAKER Sidabro gaminių specialybė. Visom progom dovanos. Agentai REED & BARTON ir INTERNATIONAL SILVER 368 Livingston St., prie Fox Teatro, Brooklyn 17, N. Y. Užlekit pasiteirauti. Klausk Bert. Ist. prieš 30 m. MAIN 5-1131

IŠKILMINGA NOVENA

Liuordo Dievo Motinos garbei NOTRE DAME CHURCH LIURDO DIEVO MOTINOS ŠVENTOVE West 114 Street ir Morningside Drive, N. Y. VASARIO 3 — 11 D. Novenos Mišios: — 9 A.M. Pamaldos 4 P.M. ir 8 P.M. VEDA REV. JOHN TARRANT, C.S.P.

REAL ESTATE

WHITESTONE 1 šeimos plytų, išsi-kraustydamas parduoda 5 m. senumo, padalintas, sutvarkytas kampinis, visas aptvertas, pilnas rūšys, 7 kamb., 2 vonios, naujas aut. al. šildymas, vėtrų langai, sietai, sienos medžiu muštos, patio. Patogu į kat. mokyk-las, bažnyčias, požeminius. \$24,000. IN 1-0832

LYNBROOK, L. I. — 7 kamb. ranch namas su garažu. Priedai. Arti katal. ir bažnyčios, busai sustoja, pėkščiom ligi LIRR. Kaina su nuostoliais. LY 9-6797

WANTAGH (Cherrywood) 1954 ranch gražiam 62x112 plote. 3 mieg., atskiras valgomasis, garažas, po visu rūšys, W Kentile grindys. \$16,500 i-skaitant šaldytuvą, plautuvą, fryzerį ir k. Ejimo nuotoly stoma kat. mokyk-la. Kreiptis betarpiai SU 5-3939

QUEENS VILLAGE su nuostoliais už \$19,500, custom prabangus padalintas plytinis bungalow. 3 mieg. 2 1/2 vonios, 3 kamb. rūšys, šiltas vanduo, allejum šildomas, garažas ir priedai, susistekimas, kat. mokyklos ir bažnyčios. Išsi-kelia kitur. Baldai taip pat parduoda-kaina. HO 4-1493

JAMAICA 2 šeimų custom statyti namai. 1 blokas į pietus nuo 179th St. požeminio (6th ir 8th Ave. linija) prie 90th Ave., tarp 179th Pl. ir 180 St. arti Midland Pkway išėjimo ties Grand Central Pkway. Pilnų plytų su visais moderniais pagerinimais. Reikia matyti, norint įvertinti. Arti kat. mokyklos ir bažnyčios, krautu-vės, susisiekimas. Kaina \$24,990. JA 3-3473

FOREST HILLS, \$17,000. Plytinis 4 1/2 kamb. bungalow, baigtas rekreacijos kamb., stall purkštas, skalbimo mašina, šaldytuvai, kilimai, vėtriniai, sė-tai, takeliai Crescent mokyklos. Arti kat. mokyklos ir bažnyčios. Tik betarpiai IL 9-4962.

HAMPSTEAD—10 kamb., 2 vonios. Centrinės halės koloninis, sėtuotas patio, 2 auto garažas, židynas su veid-rožiais, Knotty Pine Breakfast Notch virtuvė, kilimų sienos, lėkščių plautavas, skalbimo mašina, vėsinamas oras. Arti kat. mokykla ir bažnyčios. Plotis 100x100. IV 1-4262.

VALLEY STREAM, 1 šeim. namas, insuluotas, tikras židynas, 3 miegam. kamb., 2 mašinom ekstra didelis garažas, didelis lauke patio. Plotis 100x100, sutvarkyta. Nuo ciklonų tvora aplink žemę. Baigtas club kambarys su virtuvėle rūšy. Allejum šildomas vanduo, šaldytuvai, skalbimo mašina, vėneiškos užuolaidos ir setai. Svč. Sacramento parapijoj, Valley Stream, L.I., N.Y. \$21,000. VA 5-7697

LOTS WANTED

WILLIAMSBURGH - Greenpoint - Long Island City ieškoma sklypu, maždaug 10,000 kv. pėd. neapžėrtoj zonoj. Siūlyti C. RICKARD SONS, Inc. STagg 2-7007

Stephen Bredes Jr. ADVOKATAS 37 Sheridan Ave. Brooklyn 8, N. Y. Tel. APplegate 7-7083

DISPLAY

OTTO'S AUTO TAIŠYMAS Isteigtas 1917. Iguėd Enamelo ir lako dažyme. Taip pat prityrė ir komercij-nių dažyme. Klausk Kenneth ar Arthur 389—91 4th Ave., B'klyn South 8-8102

TIKRI FORMICA PLOVYKLŲ VIRSAI

Pritaikyti dydžiai ART WOODWORKING Klausk Miss Kay 468 Richmond Ave. GL 2-4828

JOSEPH BAUER

Vandentiekio, bendrieji vamzdžių vedimo, šildymo bei pataisymo darbas. Išimties atveju dirbam dieną ir nak-tį. 102 E. 84th St. RH 4-6014

HALSEY BEDFORD GARAGE

Collision Work, Auto Painting Duceo or Synthetic Paint ST 3-9218 ASK FOR IRVING POLLARD 20 Halsey St. Brooklyn

AUTOMOBILIUS LAUŽUI

Mokamos geriausios kainos Mes tuoj pamam ESplanade 7-2467

SAUGOK SAVO TEISE VAIRUOTI

AUTO DRAUDIMAS Mėnesinis mokėjimas Visu jūsų draudos reikalų CARDINAL REALTY COMPANY, INC. NEVINS 8-9000 531 Nostrand Ave., Brooklyn, N. Y.

BUSS. OPPORTUNITY

STALIAUS IMONĖ, gerai įrengta, su visom mašinom, įsteigta prieš 35 m., mėnesinė nuoma \$110, savaitinis pa-jamų vidurkis \$200. Pasitraukdamas geram žmogui parduotu už \$2000. BE 3-1532

ITALIŠKA UŽKANDINĖ

Sandwich Shop). Reta proga, gerai įrengta, pramonės aplinka, labai pi-gi nuoma, 2 m. išnuomota. Parduoda dėl ligos už \$4000. MO 9-9326.

Užsisakyk DARBININKĄ 1955 metams!

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9 Mokslius baigęs Europoje 128 E. 86th STREET NEW YORK CITY Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Tel. APplegate 7-0349

TELEVIZIJOS ir RADIO TAIŠYMAS BANGA

340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y. Garantuoti taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers). Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica. Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Institutu, New Yorke. Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

Kabaretas VYT. BELECKAS, savininkas Baras, SALE vestuvėms, parengimams, susirin-kimams, etc. 1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y. Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

BUSS. OPPORTUNITY

SUPERETTE — mėsos gaminiai, kampinis. Parduodama ar išnuomo-jama prienamą kainą. Seniai įsteigta, 1 metus per \$100,000. Gera proga. Par-duoda dėl nesveikatos. MO 8-7607, MO 4-2662

MODERNI KEPKLA

Gerai įrengta, 6 dienos, 2 butai, seniai įsteigta, 8 metams išnuomota, ge-ros aptartos klientai, pigi nuoma. Su nuostoliais parduodama už 11000 dol. MA 2-2488

GREAT NECK, L. I. Maisto-delika-tesų krautuvė, geroj vietoj \$2900, nuoma \$150 — galima išsnuomoti. Geru įėjimu klientai. Viso per mėnesį \$3500. GR 2-0429, po 7 P.M. GR 2-0983

KEPKLA - REST gyvame East Harlem rajone. Kaina \$13,500 ar dar pigiau, tai priklausys nuo pradinės su-mos įmokėjimo. Savaitinės pajamos \$200. Viskas moderniai įrengta. Po 6 P.M. EN 9-5133.

BARAS—GRILL

ASTORIA, modernus, savaitinė a-pyvarta \$750 vidutiniai, galimas butas. \$11,000 išsismokėtinai. Kreiptis į savininką. RA 8-9107

SAUSO VALYMO Imonė su visu į-rengimu, prieš 3 metus įsteigta, 10 metų išnuomota, pigi nuoma, savai-tinės įeigos \$550, potencialumas ne-nustatytas, išsismokėtinai. Viskas \$15,000. DA 8-2663

KABARETAS, Baras ir Grill

Viršutinėj Manhattan daly, aiuri italų rajone, su 300 sėdimų vietų, parduodamas priedama kaina. OL 8-4298

DVIRAČIŲ krautuvė parduodama Astorijoje. Gerai įrengta, išnuomota ilgam, pigi nuoma. Metinės pajamos \$15,000. Su nuostoliais stokas \$1 per \$1 apie \$2000. Gera aplinka. UL 6-2306

STATEN ISLAND MAISTO PARDUOTUVĖ

Pačių pasitarnavimas, pilnai įren-gta, arti maudynių vieta. Tik betarpi-ai. Dėl ligos turi atiduoti su nuos-toliais. DO 6-4751J.

Delikatesų-Maisto reikmenų, lietuvių rajone, nuoma \$70, išnuomota 2 me-tams su optino. Įsteigta prieš 25 m., \$1400 savaitinės pajamos. Lietuvių savininkas galės bizni padidinti. Nuos-tolingai atiduoda geram žmogui už \$12,500. RE 7-0190

70-JI EAST! Puikus cocktail lounge ir restoranas su moderniu įrengimu, kabaretui leidimas. Prieinamai įkai-nota, vėsinamas oras, erdvūs kamba-riai, antroj pusėj gatvės statomas o-fisu pastatas. Advokatas. VA 6-0620

NEW YORK

Tel. EVERgreen 7-4335

Stephen Aromiskis (ARMAKAUSKAS) Graborius-Balsamuotojas MODERNIŠKA KOPLYČIA 423 Metropolitan Ave. Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas (BIELIAUSKAS) FUNERAL HOME M. P. BALLAS—Direktorius ALB. BALTRONAS-BALTON Reikalų Vedėjas 660 Grand Street Brooklyn, N. Y. NOTARY PUBLIC

EVERgreen 8-9770

Joseph Garszva GRABORIUS BALSAMUOTOJAS 231 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - ŠALINSKAS

Laidotuvių Direktorius 84-02 JAMAICA AVE. (prie Forest Parkway Station) Woodhaven, N. Y. Suteikiam garbingas laidotuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija. Tel. VIRginia 7-4499

BOSTON, MASS.

BARASEVICIUS ir SŪNUS FUNERAL HOME 254 W. Broadway South Boston, Mass. JOSEPH BARACEVICIUS Laidotuvių Direktorius Tel. SOUTH Boston 8-2590

WAITKUS FUNERAL HOME

197 Webster Avenue Cambridge, Mass. PRANAS WAITKUS Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas NOTARY PUBLIC Patarnavimas dieną ir naktį Nauja moderniška kopyčėla šer-menims dykai. Aptarnauja Cam-bridge ir Bostono kolonijas že-miausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus. Reikale saukite: Tel. TR 6-6434

ZALETSKAS FUNERAL HOME

564 EAST BROADWAY South Boston, Mass. D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas Graboriai ir Balsamuotojai Patarnavimas dieną ir naktį Kopyčėla šermenims dykai NOTARY PUBLIC Tel. SO 8-0815 South Boston 8-2609

Tonikas viduriam

Čia yra naminė gyduolė: mišinys šaknų, žolių ir sėk-lų. Ji vartojama ar-batos formoje nuo šių ligų: skilvio ne-virškimo, inkstų (kidneys), odos iš-bėrimo, gerklės užkimo, plaučių uždegimo, vidurių liuosavimo, pūslės ligų, širdies supykimo, šturpulavimo, per-šalimo, dieglių, reumatizmo, bronchito, rožės, r'emens de-ginimo, galvos skaudėjimo, są-narių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainuoja \$4.00. Alexander's Co. 414 BROADWAY South Boston 27, Mass.

TEVŲ JEZUITŲ MISIJOS

SAUSIO 16—23 MOTERIMS SAUSIO 23—30 VYRAMS Moterims misijų Mišios: 6:30 ir 9 A.M. Vyrams misijų Mišios: 6:30 ir 7:30 A.M. Vakaraus pamaldos 8 P.M. Vaikams misijos sausio 19-22. Pamokslus sako: Rev. Harvey J. Haberstroh, S. J. Rev. Charles F. X. Dolan, S. J. St. Ignatius Loyola Church 81th ST. IR PARK AVENUE, MANHATTAN Butterfield 8-6200

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGES
AMERIKA, JOS ORGANIZACIJOS IR LIETUVŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

Gen. konsulas J. Budrys sausio 21 atsilankė Darbininko redakcijoje. Ryšium su M. Lietuvos minėjimu redakcija pasinaudojo proga autentiškai patikrinti iš p. Budrio sukilimo eigos smulkenas.

Stud. skautų korporacija Vytis išrinko savo skyriaus naują valdybą: pirm. — R. Šilbajorį, vicepirm. ir junjorų tėvūnų — E. Kaminską, sekretorių — V. Šventoraitį ir išdininę — Alg. Šilbajorį. Garbės gynėjo pareigoms išrinktas dr. H. Lukoševičius.

Pabaltijo Moterų Taryba pavasari rengia literatūros vakarą estų namuose New Yorke. Bus trys paskaitos apie dabartinę lietuvių, latvių ir estų kūrybą.

Columbijos universitete šį pavasarį mokoma 34 kalbų, jų tarpe ir lietuvių. Visam mieste iškabinti plakatai kviečia pasinaudoti universitete teikiama proga.

Aldonos Grudžinskaitės ir Dr. Gedimino Grinevičiaus jungtuvės įvyks vasario 20 d. 4 v. p.p. Apreiškimo parapijos bažnyčioje.

SAUSIO MĖN. AIDAI

Šią savaitę išsuntinėti sausio mėn. Aidai. Numerį pradeda Jonas Aistis keliom pastabom dėl Lietuvos atstatymo. Toliau Antanas Maceina rašo apie šv. Pijaus X pasiuntinybę, Zenonas Ivinskis rašo apie atbandančios tautos žygius ir veikėjus, konkrečiai sustodamas prie prof. Mykolo Biržiškos "Lietuvių tautos kelias". Dr. J. Balys patelkia pluoštą surinktų laudies dainų, eilėraščių spausdina Kazys Bradūnas; Jurgis Jankus duoda pradžią novelės "Duobės".

Apžvalgų skyriuje rašo: A. Tyrulis — Prof. J. Nadleris ir jo naujausioji literatūros istorija, Aug. Raginis recenzuoja Algirdo Landsbergio "Keliuonę", Antanas Musteikis — Jeronimo Cicėno "Vilnių tarp audrų", J. Rečionis — Jono K. Kario "Nepriklausomas Lietuvos pinigus". Mokslo skyriuje J. Jakštas rašo apie Amerikos viduramžių akademią; Visuomeninio gyvenimo skyriuje K. Mockus — I artimą praeitį žvelgiant. Toliau — pastabos, įvykiai.

Numeris iliustruotas A. Valėsos, A. Marčiulionio, K. Varnelio, A. Kašubienės, T. Zikaro, Č. Janušo, E. Šildaitės — Docienės ir A. G. Santagatos kūrinių reprodukcijomis.

"Tuščios pastangos" Darbininko vakare

"Darbininko" metinis vakaras šeštadienį šv. Antano parapijos salėje praėjo su dideliu pasisekimu. "Darbininko" redaktorius S. Sužiedėliui gausiai susirinkusius pasveikinus, tuojau prasiskleidė uždanga ir Bostono lietuvių dramos sambūris rodė P. Vaičiūno 4 veiksmų komediją "Tuščias pastangas".

Aktorių pastangos nebuvo "tuščios". Jie greitai surado atgarsį ir ryšį tarp žiūrovų, kurie atsidię sekė besiplėtojantį veiksmą ir gyvai reagoavo į sąmojingas replikas scenoje, į aktorių suvaidinamas komiškas situacijas. Ir kai pabaigoje P. Jurkus dėkoto režisieriui A. Gustaitienui, H. Kačinskui, dekoratoriui V. Vizgirdai, baletininkei S. Vasiliauskaitei, ir visam ansambliui, žiūrovai jungėsi į tą padėką ilgais ir karštais plojimais. Sūrystydami jautėsi neveltui atėję.

Pasisekimas tenka priskirti pirmiausiai pačiai trupei. Jos režisierė A. Gustaitienė pavyko išlygti veikalą duobes, suderinti profesionalų ir mėgėjų vaidybą į darnų ir vieningą ansamblį, duoti jame atskira toną kiekvienam charakteriui. Tuo kruopščiu darbu, lygiai ir kiekvieno atskiro aktoriaus pastangom, pasisekė pakelti ansamblį laipsniu aukščiau mėgėjų teatro lygį.

Vaidyboje šūlai buvo Henrikas Kačinskas ir pati A. Gustaitienė. Ryškūs ir lygūs buvo taip pat tėvas Dauba (K. Baranauskas), Barbora (Zita Zarankaitė), puiki dvarininkė (St. Leimonienė), dvarininkas (St. Santvaras), Birutė (I. Nikolskytė), pašaržuotas bet ansamblyje simpatingas Tamošius (Jurgis Jašinskas), m'klus kipšas (Vytautas Strolija).

Iš atskirų veiksmų geriausiai ir nuosekliausiai plėtojosi pirmi du. Trečias (bare) yra beveik beveiksmis. Ir jeigu jis visdėlto praėjo žiūrovų akyse gyvai, tai tik dėka režisierės, kuri sugebėjo veikalo trūkstantį veiksmą užpildyti išoriniu veiksmu — šokiais, pajvairinti baletu. Jau sunku buvo nugalėti ir režisieriui ketvirtą veiksmo psichologinį netikrumą, kuris atvedė Birutę pas Vandą ir vertė vieną ir antrą kankintis tuščiom, psichologiškai melagingom frazėm. Bet į pabaigą ir čia buvo užbaigta lengvai, žaismingai, efektingai — Kačinsko atvaizdintu trečios likusios "sužadėtinis" pasirinkimu.

Ansamblio darbas juo labiau pažymėtinas, kad šis P. Vaičiūno veiklas yra labai silpnas. Bet jeigu ansamblis buvo priverstas jo imtis, tai dėl

dvių priežasčių. Viena, dėl lietuviškų pjesų bado, trūkumo; antra, dėl to, kad ir žiūrėtojas jaučia vaidinimų bado, vaidinimų pasilgęs. Norint šį bado patenkinti, ir reikia imtis to, kas dar galima pasiekti. Jeigu susirinko tokia žiūrovų daugybė, tai buvo įrodymas, kaip pasiilgtas yra lietuviškas teatras.

Po vaidinimo toje pat salėje buvo šokiai, grojant Joe Thomas orkestru. J. P.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

sukakties minėjimas įvyks vasario 13 d. 3 val. p.p. Webster Hall, 119 East 11th St., New Yorke.

Programoje bus trumpos kalbos ir meninė dalis. Kalbas pasakys prof. J. Kaminskas, Lietuvos nepriklausomybės akto signataras, ir Lietuvai daug užsitarnavęs kongresmanas — žinomo Kersteno komiteto narys Thomas J. Dodd.

Meninė programa šiais metais bus įdomi tuo, kad joje pasirodys keturi sujungti chorai: Apreiškimo parapijos, diriguojamas muziko P. Sako, Operetės — J. Stankūno, Angelių Karalienės parapijos — M. Liuberskio ir Atsimainymo parapijos — A. Vismino. Solo dainuos New Yorke dar mažai girdėta, vis daugiau garsėjanti solistė — kontraaltas Lilija Mickevičiūtė iš Worcester, Mass. Jai akompanuos muz. A. Mrozinskas. Gros J. Thomo orkestras. Bilietų kainos 1 ir 2 dol. New Yorke plačioji lietuvių visuomenė gausiai kviečiama dalyvauti.

Didžiojo New Yorke Amerikos Lietuvių Taryba

NORI IŠSKAITYTI ŽMOGAUS MINTIS

Jau seniau mokslininkai pastebėjo (fiziologas Caton 1875 m.), kad smegenys leidžia tam tikras bangas, suprantamas, labai mažo voltažo, kuriom pastebėjus reikalinga pasikiškai jautraus priimtuvo. Tom bangom registruoti būdavo vartojamas labai primityviškas būdas — popierio lapas ir prie jautrios plunksnos prijungtas p'ėštukas. Smegenų sukeltos bangos išrašydavo didesnes ar mažesnes krives, panašiai kaip seismografa užrašo žemės paviršiaus drebėjimo diagramas. Šie badymai patvirtina tokių smegenų bangavimo būvimą, bet apie bangų išskaitymą negali būti nė kalbos.

Paskutiniai laikai daktarai ir mokslininkai yra sukoncestravę visis savo galias, kad elektroniniais aparatais, be galo jautriais ir tiksliais, galėtų smegenų siunčiamas bangas pagauti ir koku nors būdu išskaityti.

Kai kurie universitetai yra pasiekę pusėtinų rezultatų. Jei ilg šiol jiems ir nepavyko sužinoti, ką kiti galvoja, tai bent tyrinėjimai davė daug naudngos medžiagos ir privertė pasigaminti naujų priemonių žmogaus smegenims pažinti ir, ilgos atveju, jas sekmingiau gydyti.

Balfo pirmininko kan. J. Končiaus žodis

Sunkūs laikai slegia mūsų tėvynę Lietuvą. Nukr'kšionėjęs kaimynas — Sovietų Sąjunga tą baisią nelaimę lietuvių tautai atnešė, ją okupavo, plėšia ir naikina. Tik mažai tautos dalelei pasisekė iš žauro okupanto nagų išsprūsti ir laisvuose Vakaruose apsisistoti. Bet ir čia nesavi namai, dideli trūkumai, o kai kam vargas ir skurdas kasdien beldžiasi į duris.

Tam vargui sumažinti, l'goje ir senatvėje sušelpiti, įsistegė ir veikia Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas. Šiais metais tai šalpos organizacijai sukako dešimt metų. Lapkričio 26-27 d.d. Cleveland, Ohio, įvyko sukaktuv'nis seimas. Seimo proga Balfas gavo daug gražių padėkų, sveikinimų ir linkėjimų.

Prasmingai sveikino ir gražius linkėjimus pareiškė JAV prezidentas Dwight D. E'senhower, apaštališką palaiminimą suteikė šv. Tėvas Pijus XII, o taip pat visa eilė arkivyskupų, vyskupų ir kitų aukštųjų dvasiškių ir pasauliečių. Tai malonus Balfo organizacijos ir darbų įvertinimas, o kartu ir paskatinimas nenulstamai dirbti ir toliau sunkią tremtinio našta lengvinti ir jo nelemtą dalią švelninti.

Sukaktuv'nis seimas su dideliu dėmesiu išklause gausius, nuoširdžius ir jautrius pačių šelpiamųjų sveikinimus

Worcester, Mass.

(Atkelta iš 5 psl.) r'os mergaitės: Jadvyga Tamulevičiūtė ir Gėnovaitė Lukey. Jos ten tik nuo 1954 m. gruodžio 8 d.

Arkivysk. Jurgis Matulaitis artimėsnis ir brangesnis pasidarė, kai sėkmadienį visuos pamoksluos ir salėj susirinkime apie jo gyvenimą, įvykstantias jo užtarimu malones, stebuklus ir kanonizacijos eigą kalbėio kun. Dr. K. Matulaitis, MIC.

Gera'irdės Mot. Gildos narės Brocktono vedamai senelių prieglaudai pasiūvė 200 servetėlių, 16 didelių staldengčių ir 16 naujų antklodžių. Deda visas pastangas, kad įvyksiančiame balandžio 17 d. Brocktono seselių seime galėtų išteikti \$500. Iš Military Whist tam šiuo metu jau turi \$140. Kad visoks darbas eitų sklandžiau ir solidariau, narėms ruošiamas "Užgavėnių balius".

Mot. S-gos 68 kuopa, nors Aušros Vartuos yra daug moterų organizacijų, nemažėja, gražiai darbuojas. Šiuo metu ruošia parapijos naudai vadinamą "Penny Sale".

Daug iškylauja po dieną ir dvi visi naujoms uniformoms skautai. Jais labai rūpinas tėvai, ypač vadai — J. ir B. Simoniai ir R. Palūšis.

Lilija Mickevičiūtė vėl koncertavo Worcesterly Vyskupijos Moterų Lygos koncerte neturtingam studentui parūpinti mokslo stipendija. 700 sėdimų vietų salė buvo perpildyta. Dainavo įvairias arijas ir tris lietuviškas dainas: "Oi, neverk", "Visur tylu" ir "Dukružėle". Glėbį gautų gėlių jaunoji solistė vėl atvežė Aušros Vartų Marijai.

ir linkėjimus. Visi jautė, kad kalba skausmo suspausta širdis į laimingesnius ir geriau gyvenančius savo brolius. Tas išsaulė nuoširdžiai užuojautą ir sužadino ryžtą dar daugiau dirbti, aukotis ir aukoti, kad brolių vargas būtų sumažintas ir svetima padangė ne taip slėgtų.

Sukaktuv'nis seimas nuoširdžiai dėkoja, visiems Balfo sveikinusiems, jo darbus įvertinusiems ir savo linkėjimus pareiškusiems. Būkime stiprūs, jei nebevisi kūnu, tai visi dvasia. Nenustokime vilties, kad atė's šviesi valanda visiems ir pasaulyje išplitęs blogis bus sunaikintas. Laisvės palaime iškleis savo sparnus ant visos žemės ir pavergtos tautos kelsis nepriklausomam gyvenimui. Kelsis ir Lietuva, sužydės jos plačiosios lankos ir javų laukai siūbuos, brandindami derlių gausių. Tada pasibaigs ir tremtis. Visi grįšim į savąją žemę ir tėviškės oras gražius visiems prarastas jėgas. Paimsim arklą, knygą, lyrą ir eisim Lietuvos keliais laisvai gyventi, dirbti ir kurti. Žmogus atgaus savo vertę ir laisvų tautų gyvenimas suklestės.

Tikėkime, būkime ryžtingi, dirbkime ir vieni k'tus mylėkime.

Su gilia pagarba ir meile

Kan. prof. J. B. Končius
Balfo Pirmininkas

JOHN G. BROOKS, dirbas juridinėje firmoje Peabody, Bostone, išrinktas pirmininku "Bay State Society for the Crippled and Handicapped, Inc."

BOSTONO ŽINIOS

Tarėsi dėl Maldos Dienos

Vasario 22 d. šv. Kryžiaus katedroje, Bostone, N. Anglijos lietuvių rengia Maldos Dieną už Lietuvą. Tam yra sudarytas komitetas iš 16 žmonių, kurie sausio 19 d. vakare buvo susirinkę pasitarti šv. Petro parapijos klebonijodžiai dėkoja, visiems Balfo sveikinusiems, jo darbus įvertinusiems ir savo linkėjimus pareiškusiems. Būkime stiprūs, jei nebevisi kūnu, tai visi dvasia. Nenustokime vilties, kad atė's šviesi valanda visiems ir pasaulyje išplitęs blogis bus sunaikintas. Laisvės palaime iškleis savo sparnus ant visos žemės ir pavergtos tautos kelsis nepriklausomam gyvenimui. Kelsis ir Lietuva, sužydės jos plačiosios lankos ir javų laukai siūbuos, brandindami derlių gausių. Tada pasibaigs ir tremtis. Visi grįšim į savąją žemę ir tėviškės oras gražius visiems prarastas jėgas. Paimsim arklą, knygą, lyrą ir eisim Lietuvos keliais laisvai gyventi, dirbti ir kurti. Žmogus atgaus savo vertę ir laisvų tautų gyvenimas suklestės.

Dr. J. Puzinas, gyvenąs Philadelphijoje, bet šiuo metu esąs Bostone ir redaguojąs Lietuvių Enciklopedijos E raidės tomą, buv. Lietuvos universiteto archeologijos katedros vedėjas, vasario 6 d. 3:30 val. p.p. tautininkų namuose skaitys paskaitą "Vilniaus pradmenys". Paskaita bus iliustruota ir patelkta naujos praėities tyrinėjimų medžiagos apie Lietuvos sostinės pradžią. Paskaitą ruošia studentai santariečiai ir ji priklauso prie "Lietuviškojo seminaro" ciklo paskaitų. Sausio 16 tame pat seminare dr. M. Alseikaitė - Gimbutienė kalbėjo ir vaizdais iliustravo iš kur lietuviai yra kilę.

Rengia išvyką. Bostono vyčiai sausio 26 d. vyks pasidžiūzinti į Blue Hills kalnuose įrengtą čiuożyklą. Norintieji susirenka 7:30 val. vak. prie parapijos salės E. 7th St., kur lauks autobusas.

Tėvų susirinkimas. Sausio 29 d. 6 val. vak. tautininkų namuose įvyks skautų tėvų, rėmėjų ir bičiulių susirinkimas.

Svarbus Balfo susirinkimas

Balfo Bostono visuotinis narių susirinkimas įvyks sausio 27 d. 7:30 val. vak. Liet. Pillečių klubo salėje. Darbotvarkėje numatoma: revizijos komisijos pranešimai, skyriaus atstovų iš Balfo seimo pranešimai, naujos valdybos ir komisijų rinkimai, naujiems metams veikimo planų nustatymas, klausimai ir sumanymai.

Mirusieji

Sausio 4 palaidota **Marijona Vestfeldienė** 74 m. Velionė gyveno 13½ Howell St., Dorchester, Mass. Nulūdime paliko dukterį ir sūnų.

Sausio 7 d. palaidotas **Petras Marmakas**, 88 m. Velionis gyveno 173 W. 5th St., So. Boston. Nulūdime paliko žmoną ir dukterį.

Sausio 18 d. palaidota: **Elzbieta Nernatavičienė** 70 m. Velionė gyveno 67 Thomas Park, So. Boston. Nulūdime paliko keturis sūnus ir tris dukteris. **Konstancija Gričiūnienė**, 67 m. Velionė gyveno 865 E. 2nd St., So. Boston. Nulūdime paliko dukterį ir seserį.

Sausio 19 d. palaidota: **Ona Rakauskienė** 60 m. Velionė gyveno 424 W. 2nd St., So. Boston. Nulūdime paliko vyrą Juozą, 5 sūnus, 3 dukteris ir seserį. **Liukadija Cekauskaitė** 53 m. Velionė gyveno 498 E. 7th St. Nulūdime paliko brolių ir seserį, kurie gyvena Brazilijoje.

Sausio 20 d. palaidotas **Pranas Alsevičius** 70 m. Velionis gyveno 44 Union St., Boston. Nulūdime paliko žmoną, sūnų, dvi dukteris, brolių ir seserį. Visi palaidoti iš šv. Petro bažnyčios N. Kalvarijos kapinėse.

Darbininkui parentaukos

Po \$0.50

K. Kepalas, P. Masulis, M. Vrubliauskas — Brooklyn, N. Y.; A. Spacys — Woodhaven; V. Meksraitis — Minersville; A. Miglin—Springfield; C. D. Urban—Alliance, O.; Y. Petrošienė — Bristol; M. Endzelait — New Haven; M. Paplauskas — Kearny; L. Balasius — Montreal; E. Davidonis — Toronto, B. Paplauskas — Methuen; M. Jodka — Lawrence; P. Jonikas — Salem; P. Aikmanas, B. Tamulevičius, A. Tamulevičius, J. Sakaitis, F. Nemura, B. Tamošius, M. Giraitienė — Worcester.

Nuoširdžiai dėkingi
T. T. PRANČISKONAI,
Darbininko leidėjai

Įsigykite kultūros žurnalo "Aidų" premijuotą A. Maceinos knygą

SAULĖS GIESMĖ

Joje šis didysis mūsų mintytojas giliai, įdomiai ir visiems suprantamai gvėdina šv. Pranciškaus gyvenimo reikšmę ir palikimą žmonijai.

Išleido PREL. PRANČISKUS JURAS, 94 Bradford St., Lawrence, Mass. Spaudė T. T. PRANČISKONŲ spaustuve Aplanką piešė T. Valius

Gražiai įrišta, 458 p. Kaina \$5.00. KREIPTIS: Į "DARBININKĄ" ARBA PAS LEIDĖJĄ

Klausykite LIETUVOS ATSIMINIMU radio valandą. Šeštadieniais 4:30-5:30 val. p.p. Stotis WED 1330 kil. 97.9 MEG. (FM) Direktoriai: JOKŪBAS J. STULGAIŠIS. 1264 WHITE ST., HILLSIDE, N.J. WAverly 6-3325

Lietuvių Radio Draugijos Programos
J. P. GINKUS, Direktorius
Trečiadieniais 10 P.M.—WWRL 1600 kc.—5000 W. GYVUOJA PER 24 METUS
Oro bangomis transliuojami įvairūs VISUOMENĖS PRANEŠIMAI, NAUJIENOS, MUZIKA
495 GRAND ST., Tel. EV. 4-9293 BROOKLYN 11, N. Y.
J. P. GINKUS AD. JEZAVITAS J. VALAKAS
Direktorius Muzikos Dir. Pranešimų Dir.

Taisom Televiziją greitai ir pigiai
SET-RITE TV INC.
218 STOCKHOLM ST. BROOKLYN 37, N. Y. EVergreen 6-8448